

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΕ'.

ΑΡΙΘ. — 9

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 5 ΜΑΡΤΙΟΥ 1905

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἔξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

+ Ὁ Γάνου καὶ Χώρας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (πρόεδρ.)
+ Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
+ Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κρίσεις κληρικοῦ ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς—Εἰδήσεις καὶ θρύλλοι
—Γράμματα θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετροπόλεως—Τὸ στά-
διον τῆς νηστείας—Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικὰ—Ἐκ Φλωρίνης
—Εὐεργετήριον γράμμα τῷ οἴκῳ Μαυρογορδάτων—Δικαστικὰ
ἀγγελίαι.

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΛΗΡΙΚΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ

Τὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν γαλήνην ἀπὸ τίνος δια-
ταράττοντα λυπηρὰ γεγονότα, καὶ τὰ πολλαπλὰ
σχόλια αὐτῶν ἐν ἅπαντι τῷ ὁμογλώσσῳ ἰδίᾳ
τύπῳ, ἔδωκαν ἀφορμὴν καὶ εἰς τὸν γεραρὸν τῆς
ἐν Μασσαλίᾳ ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς κοινότητος
προϊστάμενον τὸν γνωστὸν πολυμαθὴ καὶ φιλό-
πονον ἀρχιμανδρίτην Γρηγόριον Ζιγαβινὸν,
ὅστις καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς καθηγητικῆς ἔδρας
ἀποχώρησιν οὐκ ἐπαύσατο θεραπεύων καὶ διὰ
σοφῶν συγγραφῶν πλουτίζων τὰ παρ' ἡμῖν
θεολογικὰ γράμματα, ὅπως ἐν ἰδίᾳ διατριβῇ
πραγματευθῇ τὸ ἀπασχολοῦν τὴν Ἐκκλησίαν
ζήτημα καὶ ἀναλύσῃ αὐτὸ ἱστορικῶς καὶ κανο-
νικῶς ἀπὸ τῆς προσηκούσης ἀπόψεως. Τὴν σο-

φάραν ταύτην πραγματείαν ἀσμένως δημοσιεύο-
μεν κατ' ἐκφρασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συντάκτου ἐπι-
θυμίαν, πρὸς διαφώτισιν, καθὰ καὶ ὁ ἴδιος λέ-
γει, τοῦ ὁμογενοῦς καὶ ὁμοδόξου δημοσίου καὶ
κατάδειξιν τῆς ἀληθοῦς θέσεως τῶν προσώπων
καὶ τῶν πραγμάτων.

(ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς)

Ἐν τῇ θεόθεν μοι λαχούσῃ ὀρθοδόξῳ τῆς Μασ-
σαλίας παροικίᾳ μετὰ ψυχικοῦ ἁλγους παρακο-
λουθῶν τὴν λυπηρὰν καὶ ἐπώδυνον διὰ τε τὸ ὀρ-
θόδοξον ἡμῶν Γένος καὶ τὴν ἀγίαν καὶ γερα-
ρὰν μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν
στάσιν μελῶν τινων τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνό-
δου, ἔκρινα καλὸν νὰ γράψω σύντομόν τινα περὶ
τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματείας πρὸς κα-
νονικὴν καὶ νομικὴν πληροφορίαν καὶ γνώσιν
τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος τῶν πιστῶν.

Διὰ τῆς παρούσης μου, Παναγιώτατε Δέσπο-
τα, λαμβάνω τὸ νύκτον θάρρος νὰ ἐγκλείσω ἐν
τῇ παρούσῃ μου καὶ νὰ ἀποστείλω αὐτὴν τῇ
Ἑμετέρᾳ Θ. Παναγιότητι, ἵνα εὐδοκήσῃ καὶ

διατάξῃ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς ἐν τῷ προσεχεῖ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»

ΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΙΣ
ΤΩΝ ΟΚΤΩ ΣΕΒ. ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸ καιροῦ ἐγε-
θέν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα, καὶ ἡ λυπηρὰ ἔρις
καὶ διχοστασία μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Α. Θ.
Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'
καὶ τῶν τεσσάρων μετ' αὐτοῦ μητροπολιτῶν,
ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ὀκτὼ ἀρχιερατικῶν μελῶν τῆς
περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἤρξαντο
ἐπ' ἐσχάτων λίαν ἐκτραχυνόμενα, ἀλλὰ καὶ συγ-
κινούμενα καὶ διαταράσσοντα τὰς συνειδήσεις
τῶν ὀρθοδόξων τέκνων τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ
Ἐκκλησίας. Ἐπομένως οἱ πλείστοι τῶν πιστῶν
ἀγνοοῦντες, ὡς εἶδος, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἀφορ-
μὴν τῆς ἔριδος, τὴν πορείαν καὶ τὴν κανονικὴν
καὶ νομικὴν θέσιν τῶν δύο ἀντιθέτων μερίδων,
ἀποροῦσιν ἐλλόγως καὶ διερωτῶσι, ποία ἐκ τῶν
δύο τούτων μερίδων εὐρίσκεται νῦν ἐν τῇ νομί-
μῳ καὶ κανονικῇ αὐτῆς θέσει.

Παραλείποντες τὰ ἀπασχολοῦντα τὸν οἰκου-
μενικὸν πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἀγίαν
καὶ ἱερὰν Σύνοδον σπουδαῖα ζητήματα, ἐκ τῆς
συσκέψεως πρὸς διευθέτησιν τῶν ὁποίων ἀνεφύη
ἡ λυπηρὰ ἔρις καὶ διχοστασία, διότι ταῦτα πα-
ροραθέντα ὑφίστανται εἰσέτι ἄλυτα, ἐξετάζομεν
τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς λυπηρᾶς διαστάσεως μέχρι
σήμερον, ἐπιποθοῦντες νὰ διαφωτίσωμεν τὸ εὐ-
σεβὲς καὶ ὀρθόδοξον πλήρωμα τῆς ἀγίας μητρὸς
Ἐκκλησίας. Πρὸς διαφώτισιν τούτου ὀφείλομεν
νὰ ἀναδράμωμεν εἰς τὰς θείας καὶ ἀδιαφιλονει-
κήτους πηγὰς, ἐξ ὧν νὰ ἀρυσθῶμεν τὰς βεβαίας
ἀποδείξεις, δι' ὧν θέλει διαγνωσθῇ λαμπρῶς,
ποία τῶν δύο ἐρίζουσῶν μερίδων εὐρίσκεται ἐν-
τὸς τοῦ νομίμου καὶ τοῦ κανονικοῦ αὐτῆς δι-
καίου. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς δέον νὰ ἐξετασθῇ κατὰ
τὰς τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πηγὰς, ποία ἡ
ἀμοιβαία σχέσις τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου
πρὸς τὸν πατριάρχην, καὶ τὰν ἀπάλιν τοῦ πα-
τριάρχου πρὸς τὴν περὶ αὐτὸν ἀγίαν καὶ ἱερὰν
Σύνοδον.

Ἡ ἀμοιβαία τούτων σχέσις ἀποδεικνύεται
τρανὼς ἀπὸ τοῦ τριακοστοῦ τετάρτου ἀποστο-

λικοῦ κανόνος, ὅστις σαφέστατα ὀρίζει, ὅτι οἱ
ἐπίσκοποι πάσης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας,
μητροπολιτικῆς δηλονότι ἢ πατριαρχικῆς, ὀφεί-
λουσι νὰ ἀναγνωρίζωσι τὸν πρῶτον μεταξὺ αὐ-
τῶν ἐπίσκοπον, ἤτοι τὸν μητροπολίτην ἢ τὸν
πατριάρχην, καὶ νὰ θεωρῶσιν αὐτὸν ὡς κεφα-
λὴν, καὶ μηδὲν σπουδαῖον ἐκκλησιαστικὸν ζή-
τημα οἱ ἐπίσκοποι νὰ ἐπιχειρῶσιν ἄνευ τῆς
γνώμης τοῦ πρώτου, καθὼς μήτε ὁ πρῶτος ἄνευ
τῆς γνώμης τῶν ἐπισκόπων αὐτοῦ. Διότι οὕτω
θὰ ὑπάρξῃ ὁμόνοια, καὶ θὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ. Ἰδοὺ αὐτολεξεῖ ὁ ἱερὸς κανὼν: «Τοὺς
ἐπισκόπους ἐκάστων ἔθνους (ἤτοι ἐπαρχίας)
εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον, καὶ ἡγεῖσθαι
αὐτὸν ὡς κεφαλὴν, καὶ μηδὲν τι πράττειν περιτ-
τὸν (σπουδαῖον) ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης. Ἀλλὰ
μηδὲ ἐκεῖνος ἄνευ τῆς τῶν πάντων γνώμης
ποιεῖτω τι. Οὕτω γὰρ ὁμόνοια ἔσται, καὶ δοξα-
σθήσεται ὁ Θεός». Τὸν θεῖον τούτον ἀποστολι-
κὸν κανόνα ἐπαναλαμβάνουσα, καὶ πλατύτερον
ἀναπτύσσουσα τὰς ἀμοιβαίας τούτων σχέσεις
ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀγία Σύνοδος ἐπεξηγεί αὐτὸν
ὀνομάζουσα **πρῶτον** τὸν ἐν τῇ μητροπόλει προε-
στῶτα ἐπίσκοπον, ὅστις, λέγει, ἀναδέχεται τὴν
ποιμαντορικὴν φροντίδα πάσης τῆς ἐπαρχίας
διότι εἰς τὴν μητρόπολιν συντρέχουσι πάντες
πανταχόθεν, οἱ ἔχοντες πρὸς λύσιν ἐκκλησια-
στικὰς ὑποθέσεις καὶ πράγματα. Ὅθεν λέγει ἡ
Σύνοδος, ἐφάνη δίκαιον αὐτὸς ὁ προεστὼς
ἐπίσκοπος νὰ προηγῇται κατὰ τὴν τιμὴν πάντων
τῶν ἄλλων ἐπισκόπων, πάντες δὲ οὗτοι οἱ λοιποὶ
ἐπίσκοποι νὰ μὴ πράττωσι τι σπουδαῖον ἄνευ
τῆς γνώμης αὐτοῦ. Νὰ μὴ πράττῃ δὲ ἕκαστος
ἐπίσκοπος, εἰ μὴ ἐκεῖνα μόνον, ὅσα ἀνήκουσιν
ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ αὐτοῦ παροικίᾳ, ἤτοι νὰ κυ-
βερνᾷ εὐλαβῶς καὶ πατρικῶς τὸ ποίμνιον, νὰ
προνοῇ ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας τῶν
πιστῶν, καὶ νὰ χειροτονῇ ἐπισκόπους καὶ δια-
κόνους. Περαιτέρω δὲ νὰ μὴ ἐπιχειρῇ σπουδαιό-
τερόν τι «δίχα τοῦ τῆς μητροπόλεως ἐπισκό-
που, μηδὲ αὐτοῦ ἄνευ τῆς τῶν λοιπῶν γνώμης».
Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀμοιβαία σχέσις τοῦ πρώτου,
ἢ τοῦ μητροπολίτου, πρὸς τοὺς ἐπισκόπους αὐ-
τοῦ, καὶ τῶν ἐπισκόπων πρὸς τὸν πρῶτον αὐτῶν,
ἤτοι τὸν μητροπολίτην. Τοιαύτη εἶναι κανονικῶς
καὶ ἡ τοῦ πατριάρχου πρὸς τοὺς μητροπολίτας
τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, καὶ ἡ τῶν μητροπολι-

τῶν πρὸς τὸν πατριάρχην, συμφώνως πρὸς τὰ ὀριζόμενα καὶ ὑπὸ τοῦ ἔκτου καὶ ἐβδόμου κανόνος τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὑπὸ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου τῆς δευτέρας, καὶ ὑπὸ τοῦ εἰκοστοῦ ὁγδόου τῆς τετάρτης ἐν Χαλκηδόνι οἰκουμενικῆς Συνόδου. Εἶναι δηλονότι σχέσις χειροτονούντος πρὸς χειροτονουμένους, σχέσις τιμῆς καὶ κανονικῆς ὑποταγῆς. «Ἐπειδὴ δὲ, σημειοῖ ὁ εὐσεβόφρων Νικόδημος ὁ ἀγιορείτης, ὁ ἀκριβὴς γνώστης καὶ ἑρμηνευτὴς τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ὃν λόγον καὶ τάξιν ἔχει ὁ μητροπολίτης πρὸς τοὺς ἐπισκόπους, τὸν αὐτὸν ἔχει καὶ ὁ πατριάρχης πρὸς τοὺς μητροπολίτας· καὶ καθὼς ὁ μητροπολίτης εἶναι πρῶτος καὶ κεφαλὴ τῶν ἐπισκόπων, οὕτως εἶναι καὶ ὁ πατριάρχης πρῶτος καὶ κεφαλὴ τῶν μητροπολιτῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ παρὼν ἀποστολικὸς κανὼν (ὁ 34) οὐχὶ περισσώτερον νοεῖται διὰ τοὺς ἐπισκόπους πρὸς τὸν μητροπολίτην, παρὰ διὰ τοὺς μητροπολίτας πρὸς τὸν πατριάρχην, ἀλλ' ἐξίσου καὶ διὰ τοὺς δύο ὁμοῦ (Πηδάλιον Ἑρμην. Ἀποστ. καν. 34 σημ. 1).

Ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης σχέσεως καὶ τῆς κανονικῆς ὑποταγῆς τοῦ χειροτονουμένου μητροπολίτου πρὸς τὸν χειροτονούντα πατριάρχην, μεταβαίνομεν νὰ ἀποδείξωμεν τὰς κανονικὰς ἀρχὰς, ἐφ' ὧν βασιίζεται ἡ κανονικὴ συγκρότησις τῆς συνόδου, καὶ ἡ ἀμοιβαία θεῖαι τῶν συνεδριαζόντων ἐν τῇ συνόδῳ μητροπολιτῶν ἀπέναντι τοῦ οἰκουμ. πατριάρχου. Κατὰ τοὺς θείους οὖν καὶ ἱεροὺς κανόνας οἱ ὑπὸ τὸν μητροπολίτην ἐπίσκοποι, ὡς καὶ οἱ ὑπὸ τὸν πατριάρχην, ἦτοι οἱ ἐν τῇ πατριαρχικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου μητροπολίται, καλοῦνται κανονικῶς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου εἰς σύνοδον πρὸς ἐπίλυσιν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἀμφισβητήσεων καὶ ζητημάτων. «δὶς τοῦ ἔτους, ὀρίζει ὁ τριακοστὸς ἐβδόμος ἀποστολικὸς κανὼν, σύνοδος γενέσθω τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἀνακρινέτωσαν ἀλλήλοις τὰ δόγματα τῆς εὐσεβείας, καὶ τὰς ἐμπιπτούσας ἐκκλησιαστικὰς ἀντιλογίας διαλυέτωσαν· ἅπαξ μὲν τῇ τετάρτῃ ἐβδομάδι τῆς Πεντηκοστῆς, δεύτερον δὲ, ὑπερβερεταίου δωδεκάτῃ». Ὑπερβερεταῖος δ' εἶναι ὁ ὀκτώβριος μῆν. Τὸν αὐτὸν ἱερὸν κανόνα ἐπαναλαμβάνει ἡ ἐν Νικαίᾳ πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ τοῦ πέμπτου αὐτῆς κανόνος, ἡ ἐν Ἀντιο-

χείᾳ διὰ τοῦ εἰκοστοῦ αὐτῆς καὶ ἡ τετάρτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ τοῦ δεκάτου ἐννάτου αὐτῆς κανόνος (Ράλλ. καὶ Ποτλ. Συνταγμ. Καν. Τόμ. Β', σελ. 124—125. 265. Τόμ. Γ', σελ. 162). Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ κειμένου τῶν ἱερῶν τούτων κανόνων ἐξάγεται· πρῶτον, ὅτι δὶς τοῦ ἔτους ἐγίνοντο σύνοδοι παρ' ἐκάστῳ μητροπολίτῃ, ὡς καὶ παρ' ἐκάστῳ πατριάρχῃ, μετὰ δὲ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ζητημάτων τὰ μέλη τῆς Συνόδου ἀπελύοντο καὶ ἀπῆρχοντο εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν. Δεύτερον δ' ἐξάγεται φανερώς, ὅτι σκοπὸς μοναδικὸς τῆς συνελεύσεως τῶν ἐπισκόπων παρὰ τῷ μητροπολίτῃ καὶ τῶν μητροπολιτῶν παρὰ τῷ πατριάρχῃ ἦτο, ἵνα ἐξεταζόμενα ὑπὸ πάντων τῶν ἐπισκόπων ἢ μητροπολιτῶν ἐπιλύωνται τὰ ἀμφισβητούμενα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, καὶ διορθῶνται τὰ διορθώσεως δεόμενα. Περαιτέρω τοῦ σκοποῦ τούτου οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἐνεργείας εἶχον παρὰ τῶν κανόνων οἱ ἐπίσκοποι κατὰ τοῦ μητροπολίτου, ἡκιστα δὲ οἱ μητροπολίται κατὰ τοῦ πατριάρχου αὐτῶν. Τέλος ἐξάγεται, ὅτι ἡ Σύνοδος συνεκαλεῖτο ὑπὸ μόνου τοῦ μητροπολίτου ἢ τοῦ πατριάρχου, «ὑπομνησκοντος τοὺς ἐπαρχιώτας ἐπισκόπους τοῦ ἐν τῇ μητροπόλει». Τὴν δὲ δὶς τοῦ ἔτους συγκρότησιν τῆς Συνόδου μεταβαλοῦσα ἡ ἕκτη οἰκουμενικὴ, διὰ τοῦ ὁγδόου αὐτῆς κανόνος, ὥρισε νὰ τελῶνται αἱ σύνοδοι ἅπαξ μόνον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξάπαντος, ἐπειδὴ οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ πρόεδροι τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν ἠδύναντο νὰ προσέρχωνται «διὰ τε τὰς τῶν βαρβάρων ἐπιδρομὰς, διὰ τε τὰς προσπιπτούσας ἐτέρας αἰτίας». Ὅθεν καὶ ὀρίζει· «ἔδοξεν, ὥστε παντὶ τρόπῳ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν τῶν προγεγραμμένων ἐπισκόπων διὰ τὰ ὡς εἰκὸς ἀναφύμενα ἐκκλησιαστικὰ κεφάλαια, ἐν ἐκάστη ἐπαρχίᾳ γίνεσθαι σύνοδον, ἀπὸ τῆς ἀγίας τοῦ Πάσχα ἑορτῆς καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς ἐκάστου ἔτους». Τὸν θείον τοῦτον κανόνα ἐπικυροῖ καὶ ἀνανεοῖ ἡ ἐβδόμη ἀγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ τοῦ ἔκτου αὐτῆς ἱεροῦ κανόνος, ὀρίζουσα καὶ αὐτῇ χρόνον διαρκείας τῆς συνόδου ἀπὸ τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς μέχρι τέλους ὀκτωβρίου (Ράλλ. καὶ Ποτλ. Σύντ. καν. Τόμ. Β', σελ. 324, 325. 577, 578).

Τοιαῦται αἱ θεμελιώδεις ἀρχαί, αἱ ὑπὸ τῶν μακαρίων Ἀποστόλων καὶ ὑπὸ τῶν ἑπτὰ ἀγίων

οἰκουμενικῶν Συνόδων τεθεῖσαι πρὸς κανονικὴν συγκρότησιν τῆς παρὰ τοῖς μητροπολίταις καὶ τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως συνόδου. Οὕτω σαφῶς ὠρίζετο καὶ διεκρίνετο ἡ θέσις τῶν ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν τῆς μητροπολιτικῆς καὶ πατριαρχικῆς συνόδου, ὡς μελῶν συνοδικῶν τῶν μὲν ἐπισκόπων συνεδριάζοντων, ὡς συμβούλων τοῦ μητροπολίτου, τῶν δὲ μητροπολιτῶν, τοῦ πατριάρχου, συσχεπτομένων ἐλευθέρως καὶ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, καὶ συνεργαζομένων ἐν πνεύματι εἰρήνης καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ πρὸς λύσιν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, **ἐπὶ ὧριμῶν διαστήματι χρόνου καθ' ἕκαστον ἔτος** διὰ προσκλήσεως ἐπισκόπων ἢ μητροπολιτῶν ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου ἢ τοῦ πατριάρχου, οἵτινες καὶ ἀπέλυον κανονικῶς τὴν σύνοδον. Οὕτως αἱ ἱεραὶ Σύνοδοι ἐκκλησιαστικῶς συνεργαζόμεναι, ἔλυον σπουδαῖα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα κανονικῆς πειθαρχίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας πρὸς ὑπογραμμὸν σεμνοπρεποῦς καὶ εὐσεβοῦς βίου τῶν πιστῶν, πρὸς οἰκοδομὴν καὶ ἐδραίωσιν τῆς ἀγίας καὶ ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, πρὸς δόξαν καὶ μεγαλωσύνην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Οὕτως αἱ ἅγιοι καὶ ἱεραὶ αὐταὶ Σύνοδοι ἐξηκολούθησαν συγκαλούμεναι, συνεδριάζουσαι καὶ ἐργαζόμεναι μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, ὅτε πολλὰ τῶν ἐπισκοπῶν ἐρημωθείσαι, ἢ ἐξέλιπον, ἢ συνηνώθησαν πρὸς τὰς αὐτῶν μητροπόλεις. Ἐνταῦθα σημειούμεν, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, σπουδαίου καὶ γενικωτέρου ζητήματος προκειμένου, εἶχε τὸ κανονικὸν δικαίωμα νὰ συγκαλέσῃ ἐκτάκτως περὶ αὐτὸν Σύνοδον, τὴν καλουμένην **ἐνδημιούσαν σύνοδον**, συγκροτουμένην καὶ περιλαμβάνουσαν ἐνίοτε πατριάρχας τῶν ἄλλων τῆς Ἀνατολῆς ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, μητροπολίτας τῆς αὐτοῦ πατριαρχικῆς δικαιοδοσίας οἶους καὶ ὅσους ἐβούλετο, ὡς καὶ τοὺς ἐν τῇ βασιλευσῇ παρεπιδημούντας ἀρχιερεῖς (τοὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς κατηγορίαν) δι' ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶν ὑποθέσεις. Ἀφοῦ δὲ κατ' ἀνάγκην ἀναπόφευκτον ἤργησε καὶ ἔπαυσεν ὁ θεσμὸς τῶν τακτικῶν μητροπολιτικῶν συνόδων, ἐξηκολούθησε τότε μόνη ἐνεργοῦσα ἡ ἀγία καὶ ἱερὰ σύνοδος, ἡ περὶ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ὅστις συνήθροιζεν αὐτὴν κατὰ τοὺς προειρημέ-

νους ἱεροὺς συνοδικοὺς κανόνας, συγκαλὼν διὰ γραμμάτων ὅσους καὶ οἶους ἐβούλετο ἐκ τῶν μητροπολιτῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου καθ' ἕκαστον ἔτος, ἅταξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ὀρισμένῳ χρόνῳ διαστήματι καὶ ταῦτα διετηρήθησαν μέχρι τοῦ 1860.

Ἀναθεωροῦντες τὰς ἤδη ἐκδεδομένας πατριαρχικὰς καὶ συνοδικὰς διατάξεις τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος καὶ ἐφεξῆς, μαιθάνομεν θετικῶς ἐκ τῶν ὑπογραφῶν τῆς συνεδριάζουσας περὶ τὸν πατριάρχην ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου, ὅτι καταλέγονται καὶ ὑπογράφουσι πρῶτοι οἱ ἔγκριτοι καὶ οἱ γεινιάζοντες τῇ βασιλευσῇ μητροπολίται οἶον ὁ Καισαρείας, φερόμενος πάντοτε ὡς πρωτόθρονος, ὁ Ἐφέσου, ὁ Ἡρακλείας, ὁ Κυζίκου, ὁ Νικομηδείας, ὁ Νικαίας, ὁ Χαλκηδόνος, καὶ κατὰ τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας ὁ Δέρκων, ὁ Θεσσαλονίκης, ὁ Τουρνόβου καὶ οὕτω καθεξῆς (Ράλλ. καὶ Ποτλ. Σύνταγ. Καν. Τόμ. Β' σελ. 24. 32. 51. 95. — Γεδεών Καν. Διατάξ. Τόμ. Α' σελ. 46. 58. 89. 229. 230. 260. 261). Κατὰ δὲ τοὺς κάτω χρόνους ἕνεκα τῶν χαλεπῶν περιστάσεων, ἐν αἷς εὗρέθη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, καὶ ἰδίως ὁ ἀοίδιμος πατριάρχης Σαμουὴλ ὁ Χαντζερῆς (1769) παρεδέξατο ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου τὸν ἀντικανονικὸν θεσμὸν τῆς **Γερωντίας**, ἥτοι **τὴν παρὰ κανόνας συγκρότησιν διαρκοῦς περὶ αὐτὸν Συνόδου** ἐκ τῶν προειρημένων γεινιάζοντων καὶ ἐγκρίτων μητροπολιτῶν καὶ ἐκ τῶν παρεπιδημούντων ἀρχιερέων, ἐξ ὧν οἱ πρωτεύοντες ὁκτῶ, ἥτοι οἱ ἔγκριτοι, πανίσχυροι καταστάντες, ὑπερήσπιζον μὲν γενναίως τὰ προνόμια τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ ὀρθοδόξου ἡμῶν Γένους, **Γέροντες** δὲ καὶ **Ἐθόριοι** καὶ **Κυριάρχαι** καλούμενοι, κατεπίεζον τοὺς ἐφορευμένους μητροπολίτας, οἵτινες, ὡς ἐλέγετο, ἐκ περιροπῆς κατεπίεζον καὶ αὐτοὶ τοὺς πιστοὺς μέχρι τοῦ 1860. Τοιαύτη ἦτο ἡ θέσις τῶν ὁκτῶ πρωτευόντων καὶ ἐγκρίτων τότε Γερόντων ἀπέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐν Χριστῷ, ἥτοι τῶν ἄλλων τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου μητροπολιτῶν, τοιαύτη δὲ καὶ ἀπέναντι τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἔσωζον μὲν αἰείποτε καὶ ἐσέβοντο τὸ ἐκκλησιαστικὸν ὕψος

καὶ τὸ πατριαρχικὸν αὐτοῦ ἀξίωμα, συχνὰ δὲ ἦσαν ἀπειλητικοί, ἀνυψούντες καὶ καταβιβάζοντες πατριάρχας αὐτογνωμόνως καὶ ἀντικανονικῶς. Σημειωτέον δ' ἐν τούτοις ὅτι καὶ οὕτως ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διέσωζε μέχρι τοῦ 1860 τὸ κανονικὸν καὶ ἀναφαίρετον αὐτοῦ δικαίωμα, τοῦ προσκαλεῖν δηλονότι εἰς συγκρότησιν τῆς περὶ αὐτὸν ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου πλὴν τῶν ὀκτῶ, οἷους καὶ ὅσους ἤθελεν ἐκ τῶν μητροπολιτῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ὡς τοῦτο εὐθὺς τρανῶς ἀποδεικνύομεν. Οὕτως ὁ πατριάρχης Σαμουήλ ὁ Χαντζερῆς εἶχε τὴν περὶ αὐτὸν σύνοδον τῷ 1767 ἐκ 48 μητροπολιτῶν. Ὁ πατριάρχης Γαβριήλ τῷ 1785 εἶχεν αὐτὴν ἐκ 10 μητροπολιτῶν. Ὁ πατριάρχης Νεόφυτος τῷ 1793 εἶχεν ἐν τῇ περὶ αὐτὸν συνόδῳ 19 ἀρχιερεῖς. Ὁ πατριάρχης Ἰερεμίας τῷ 1812 εἶχεν 6 μόνον ἀρχιερεῖς. Ὁ πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε' τῷ 1819 εἶχε 15 μητροπολίτας. Ὁ πατριάρχης Γρηγόριος ὁ ΣΤ' τῷ 1836 εἶχεν ἐν τῇ συνόδῳ 17 ἀρχιερεῖς, τῷ δὲ 1840 μόνον 7. Ὁ πατριάρχης Γερμανὸς ὁ ἀπὸ Δέρκων τῷ 1842 εἶχε μόνον 6. Μελέτιος δὲ ὁ ἀπὸ Κυζίκου τῷ 1845 εἶχε μόνον 3. Ὁ δὲ πατριάρχης Ἀνθιμος, ὁ ἐκδούς τὸν τόμον, τὸν ἀναγνωρίζοντα τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος αὐτοκέφαλον, εἶχε 5 πρώην πατριάρχας, τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων, καὶ 14 ἄλλους ἀρχιερεῖς. Ταῦτα φρονοῦμεν, ὅτι ἀρκούσι πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας, ὅτι ἀπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου δὲν ἀφῆρέθη ποτὲ τὸ κανονικὸν δικαίωμα τοῦ συγκαλεῖν περὶ ἑαυτὸν εἰς σύνοδον οἷους καὶ ὅσους ἐβούλετο μητροπολίτας μέχρι τῆς συντάξεως τῶν Γενικῶν λεγομένων Κανονισμῶν.*

Ἄλλ' ἢ κατὰ τὸ 1859 συναθροισθεῖσα ἔθνοσυνέλευσις τῇ διαταγῇ τῆς Α. Ὁθ. Κυβερνήσεως πρὸς βελτίωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων πραγμάτων τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀνατρέψασα τὸν ἀντικανονικὸν θεσμόν τῆς Γερουσίας, τὸν περὶ συγκροτήσεως **διαρκοῦς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου περὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην**, ἐθέσπισεν ἕτερον θεσμόν περὶ τοῦ

αὐτοῦ ἀντικειμένου πολλῷ τῷ μέτρῳ ἀντικανονικώτερον. Ἡ εὐσεβὴς ἄλλως καὶ μακαρία ἐκείνη ἔθνοσυνέλευσις, μὴδὲ τὸ παράπαν λαβοῦσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ κείμενα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων περὶ συγκροτήσεως τῆς συνόδου, ἐνομοθέτησεν ὅλως ἐναντία καὶ πολέμια εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν θείων θεσμῶν καὶ κανόνων τῆς ὀρθοδόξου καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ Ὑ. Πύλη, μᾶλλον τῆς ἔθνοσυνελεύσεως φειδομένη τοῦ ἱεροῦ συνοδικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ θεσμοῦ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ἔδωκεν ὁδηγίας σοφάς διότι τὸ 10ον ἄρθρον τῶν Αὐτοκρατορικῶν Ὁδηγιῶν διατάσσει οὕτω: «θέλει συζητηθῇ καὶ προσδιορισθῇ ὁ τρόπος τοῦ συγκροτεῖσθαι καὶ σχηματίζεσθαι τὴν ἱερὰν σύνοδον **συνμῶνως τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κανόσιν καὶ τῇ θρησκευτικῇ τάξει**». Παραβάσα τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἠκολούθησε καὶ ἡ ὀρθόδοξος ἔθνοσυνέλευσις τὰς συνετὰς ταύτας ὁδηγίας τῆς Ὑ. Πύλης; Οὐδὲ τὸ παράπαν. Ἐσκέφθη μόνον τίνι τρόπῳ νὰ βαδίσῃ ὅλως ἐναντίαν καὶ ἐπιβλαβὴ ὁδὸν εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἡμετέρου Γένους καὶ εἰς τὰ προνόμια τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ τὸ χεῖρον προέβη ἐπισήμως εἰς τὴν ἀθεσμον ἀθέτησιν τῶν προαιωνίων θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, καὶ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ἱεροῦ ἀποστολικοῦ καὶ συνοδικοῦ θεσμοῦ περὶ συγκροτήσεως συνόδου. Καὶ ἰδοὺ φανερὰ καὶ περίτρανος ἡ ἀπόδειξις.

Ὁ τριακοστὸς ἑβδομος κανὼν τῶν Ἀποστόλων, ὁ εἰκοστὸς τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὁ πέμπτος τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης καὶ ὁ δέκατος ἑνατος τῆς τετάρτης οἰκουμενικῆς συνόδου, ἐφεξῆς δὲ ὁ ὄγδοος τῆς ἑκτῆς καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἐν Νικαίᾳ δευτέρας ὀρίζουσιν, ὅτι ἡ σύνοδος δέον νὰ συνέρχεται παρὰ τῷ μητροπολίτῃ ἢ τῷ πατριάρχῃ δις ἢ ἄπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐν ὀρισμένῳ χρόνῳ. Ἀρα, οἱ Γεν. Κανονισμοὶ νομοθετοῦντες, ἵνα ἡ παρὰ τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ σύνοδος παραμένῃ ἐπὶ ὅλην **διετίαν**, καταργούσι καὶ ἀναίρουσι τὸ κῦρος τῶν θείων Ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων.

Ὁ δέκατος ἕκτος κανὼν τῆς Πρωτοδευτέρας ἀγίας συνόδου διαγορεύει, ὅτι ἐπίσκοπος ἀπουσιάζων τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτῷ ποιμένης ἐν ἑτέρῳ τόπῳ **ὑπὲρ τὸ ἐξάμηνον χρονοτριβῶν**, ἑαυτὸν παντελῶς ἀλλότριον καθιστᾷ τῆς ἀρχιε-

* Τὰ κατωτέρω περὶ τῶν Γεν. Ἑθν. Κανονισμῶν ὑπὸ τοῦ πανοσιολογ. διατριβογράφου λεγόμενα δημοσιεύονται, καθ' ὃ ἀναπόστατον μέρος τῆς διατριβῆς ταύτης ἀποτελοῦντα ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπιδοκιμάζονται.

ρωσύνης, δι' ἧς ἐτάχθη ποιμαίνειν τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ. Ἄρα, οἱ Γεν. Κανονισμοὶ ὀρίζοντες, ἵνα οἱ σεβασμιώτατοι συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς ἀπουσιά-
ζωσιν ἀπὸ τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτοῖς πνευμα-
τικοῦ ποιμνίου, καταργοῦσι καὶ ἀκυροῦσι τὸν
ἀνωτέρω ἱερὸν κανόνα.

Οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες ἱεροὶ κανόνες τῶν
Ἀποστόλων καὶ τῶν ἀγίων καὶ ἱερῶν συνόδων,
σὺν αὐτοῖς ὁ τεσσαρακοστὸς τῆς ἐν Λαοδικείᾳ
καὶ οἱ ἐβδομηκοστὸς τρίτος, ἐβδομηκοστὸς ἕκτος
καὶ ὁ ἐννενηκοστὸς πέμπτος τῆς ἐν Καρχηδόνι
ὀρίζουσιν, ὅτι οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ μητροπολίται
προσκαλούμενοι ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου ἢ τοῦ
πατριάρχου εἰς Σύνοδον **ὑποχρεοῦνται** νὰ προ-
σέρχωνται. Ἄρα, οἱ Γεν. Κανονισμοὶ διαγο-
ρεύοντες, ὅτι ἅπαντες οἱ μητροπολίται τοῦ οἰ-
κουμενικοῦ θρόνου **δικαιοῦνται** νὰ γίνωνται
μέλη τῆς συνόδου, ἐπιτάττουσιν ἐναργῶς τὴν
ἐναντίωσιν καὶ ἀκύρωσιν τῶν ἱερῶν συνοδικῶν
κανόνων καὶ μεταποιοῦσιν ἀντικανονικῶς **τὴν**
ὑποχρέωσιν εἰς δικαίωμα.

Ἄπαντες οἱ σχετικοὶ ἱεροὶ κανόνες **μόνον** εἰς
τὸν **πρῶτον**, ἡτοι τὸν μητροπολίτην ἢ τὸν πα-
τριάρχην χορηγοῦσι τὸ δικαίωμα τοῦ συγκαλεῖν
τὴν ἱερὰν σύνοδον «ὑπομιμνήσκοντος τοῖς ἐπαρ-
χιώταις τοῦ ἐν τῇ μητροπόλει». Ἄρα, οἱ Γεν.
Κανονισμοὶ ἀρπάζοντες τὸ προαιώνιον καὶ ἐκ
τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπορρέον τοῦτο δικαίωμα
ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ πατριάρχου, καὶ χορηγοῦν-
τες τοῦτο καὶ τῇ ἱερᾷ συνόδῳ, ἀκυροῦσι τοὺς
ἱεροὺς κανόνας καὶ ἀνατρέπουσιν ἄρδην τὸ κυ-
βερνητικὸν τῆς Ἐκκλησίας πολίτευμα, ὅπερ
ἀσφαλῶς ἐπὶ τοῦ ἀρραγοῦς θεμελίου τῶν ἱερῶν
κανόνων δέον ἐδράζεσθαι.

Κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ὁ μητροπολίτης καὶ
κατὰ πολλῶ μείζονα λόγον ὁ πατριάρχης κέκτη-
ται τὸ ἀπαράγραπτον καὶ ἀναφαίρετον δικαίωμα
τοῦ συγκαλεῖν παρ' ἐαυτῷ εἰς σύνοδον **οἶους** καὶ
ᾧδους βούλεται μητροπολίτας τῆς δικαιοδοσίας
αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἐκ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπορρέον
τοῦτο δικαίωμα ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐξή-
σκει νομίμως καὶ κανονικῶς μέχρι τοῦ ἔτους
1860, μηδενὸς δικαιουμένου νὰ ἀντείπῃ. Ἄρι,
οἱ Γεν. Κανονισμοὶ ὀρίζοντες διὰ τοῦ Α'. αὐτῶν
ἄρθρου περὶ σχηματισμοῦ τῆς συνόδου, ὅτι ἡ
ἱερὰ σύνοδος δέον νὰ σύγκειται ὠρισμένως **ἐκ**
12 μητροπολιτῶν, ἀπογυμνοῦσι τὸν πατριάρ-

χην τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ δικαιώματος, καὶ ἀκυροῦσι
τοὺς ταῦτα θεσπίζοντας ἱεροὺς κανόνας.

Ὁ τριακοστὸς τέταρτος ἀποστολικὸς κανὼν
καὶ ὁ ἑνατος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ὀρίζουσιν, ὅτι οἱ
ἐπίσκοποι καὶ οἱ μητροπολίται πρέπει νὰ ἀνα-
γνωρίζωσι τὸν ἐν τῇ μητροπόλει ἐπίσκοπον καὶ
τὸν πατριάρχην ὡς **πρῶτον** ἐν αὐτοῖς, καὶ νὰ
θεωρῶσιν αὐτὸν ὡς **κεφαλὴν**, ἐν ἄλλαις λέξε-
σιν, ὡς τὴν **ὑπερτέραν ἐκκλησιαστικὴν Ἀρ-
χήν**. Ἄρα, οἱ Γεν. Κανονισμοὶ νομοθετοῦντες,
ὅτι, «ἡ ἱερὰ σύνοδος . . . , ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀνέ-
καθεν ἐπικρατοῦσαν καὶ καθεστῶσαν τάξιν
(ποίαν τάξιν;) θεωρεῖται **πάντοτε ἡ πνευμα-
τικὴ Ἀρχὴ**», οὐ μόνον ἀκυροῦσι τοὺς ἀνωτέ-
ρω κανόνας, ἀλλὰ καὶ ἀδεῶς, ἵνα μὴ τι ἄλλο
εἴπωμεν, καὶ ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ εἰσάγουσι τὴν
Διαρχίαν εἰς τὸ θεῖον καὶ ἀποστολικὸν καὶ συ-
νοδικὸν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ πολίτευμα.

Οἱ ἱεροὶ κανόνες θεωροῦσι τοὺς συνοδικοὺς
ἐπισκόπους ἢ μητροπολίτας ὡς ἀδελφοὺς ἐν
Χριστῷ, ὡς συμβούλους τοῦ μητροπολίτου ἢ
τοῦ πατριάρχου, συγκαλουμένους ἐπὶ μόνῳ τῷ
σκοπῷ ἵνα ἀνακρίνωσι τὰ δόγματα τῆς εὐσε-
βείας καὶ νὰ διαλύσωσι τὰς ἐμπιπτούσας ἐκ-
κλησιαστικὰς ἀντιλογίας, ἐπιμελούμενοι τῶν
διορθώσεως δεομένων (καν. ιθ'. τῆς ἐν Χαλκ.
συνόδου). Ἄρα, οἱ Γεν. Κανονισμοὶ ἐπιτρέπον-
τες εἰς τοὺς συνοδικοὺς ἀρχιερεῖς νὰ ποιῶσιν
εὐσχήμους παρατηρήσεις εἰς τὸν πατριάρχην
(ὡς τὴν τοῦ ἁγίου Δυρραχίου λόγου χάριν θεω-
ροῦσι τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὡς τὸν τυ-
χόντα μαθητὴν τοῦ τυχόντος δημοτικοῦ σχολείου
νουθεσιῶν καὶ ἐπιπλήξεων δεόμενον. Οὕτω δὲ
οὐ μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ πατριάρχου ἐξευτε-
λίζουσι, καὶ ἀμαυροῦσι τὸ σεμνότατον πατριαρ-
χικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς συνοδικοὺς
ἀρχιερεῖς θεωροῦσιν ἀντιφάσκοντας πρὸς ἐαυ-
τοὺς, ἀφοῦ δὲ ὡς πατριάρχης ἐκλέγεται ὁ συνε-
τώτερος, ὁ φρονιμώτερος, ὁ μᾶλλον πεπαιδευ-
μένος καὶ ὁ ἱκανώτερος μεταξὺ τῶν ἱεραρχῶν
καὶ ἐπιτρέπουσιν εἰς τοὺς σεβ. ἁγίους συνοδι-
κοὺς ἀρχιερεῖς νὰ κρημνίζωσι πατριάρχας καὶ
κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν πάνσεμνον ἡμέραν τῆς
ἀγίας καὶ μεγάλης Παρασκευῆς, χωρὶς ὁ ἐκ-
λεκτὸς ἐκεῖνος πατριάρχης νὰ εἶναι οὔτε αἰρετι-
κός, οὔτε ἀποστάτης, οὔτε τῇ πολιτικῇ ἐξουσίᾳ
ὑπεύθυνος.

Ἰδοὺ εἰς ποίαν ὀδυνήραν καὶ ἔκνομον θέσιν οἱ γεν. Κανονισμοὶ ἢ μᾶλλον ἢ ὀρθόδοξος ἐθνο-συνέλευσις, περιφρονήσασα τὰς συνετὰς ὁδηγίας τῆς Ἱ. Πύλης, ὥθησαν τὰ σεβαστὰ ἀρχιερατικά κατὰ καιροὺς μέλη τῆς περὶ τὸν οἰκου-μενικὸν πατριάρχην ἀγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1860 μέχρι τοῦ 1905. Εἶναι ἀληθῶς λυπηρὸν, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν τοῦτο παρρησίᾳ, ὅτι εἶναι θέσις ἐπισφαλῆς καὶ ψευδής, θέσις ἔκνομος καὶ ὅλως ἀντικανονική. Εἰς οὐδὲν δὲ ὠφελεῖ πρὸς δικαιολογίαν τοὺς ἰσχυριζομένους, ὅτι ἡ αὐτοκρ. ὁθωμ. Κυβέρνησις ἐπεκύρωσε τοὺς γεν. τοὺς Κανονισμοὺς, ἢ ὅτι κατὰ τὴν εὐφυᾶ ἐκφρασιν πολιτικοθεολόγου τινὸς ἀνταποκριτοῦ οἱ γεν. Κανονισμοὶ εἶναι **πλατειαδμὸς** τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων. Διότι οὐδεὶς τῶν ὀρθοδόξων, ἡκιστα δέ τις τῶν ἐπισκόπων ἢ τῶν μητροπολιτῶν δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν διὰ καινοτομίας καθιερωθέντα καὶ ἐν ἰσχύϊ ὄντα τρόπον τῆς συγκροτήσεως τῆς ἱερᾶς συνόδου ὡς νόμιμον, ὡς κανονικόν, ὡς ὀρθόδοξον καὶ σύμφωνον πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς συνοδικοὺς καὶ ὄνας. Καὶ λοιπὸν, ἂν ἡ θέσις τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μελῶν ὡς τοιούτων, εἶναι τοιαύτη, ὅποια τις πρέπει νὰ κριθῇ ἢ τελευταία στάσις τῶν ὀκτὼ διχοστατούντων συνοδικῶν μελῶν ἀπέναντι τοῦ χειροτονήσαντος αὐτοὺς πατριάρχου, ὡς μητροπολιτῶν ὑποκειμένων κατὰ κανόνας τῷ πρώτῳ αὐτῶν, ἢτοι τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ; Κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας δεόν νὰ κριθῇ θέσις ἀνυποταξίας καὶ ἀνταρσίας, καὶ ἔτι χείρων. Τοῦτο ἀποδεικνύει τρανῶς ὁλόκληρος ἢ ἐξάμηνος διαμνητὴ καὶ διαγωγή αὐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ὀκτωβρίου 1904 μέχρι τέλους φεβρουαρίου 1905.

Μακρὰν διαμένοντες τῆς πεισματώδους πάλης, μακρὰν τῆς ἀναπτύξεως τῶν φάσεων τῆς ἔριδος καὶ τῆς διχοστασίας, μακρὰν τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ἀντιπαθείας πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην τῶν σεβαστῶν μερίδων, ἀποβλέπομεν μόνον εἰς τὴν ἀπέναντι τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τοῦ πατριάρχου στάσιν τῶν ὀκτὼ σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου. Διότι οὗτοι, ἀπροσωπολήπτως καὶ ἀμερολήπτως εἰπεῖν, οὐδὲν κανονικὸν ἢ νομικὸν δικαίωμα ἵνα, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ μεταγενεστέρας

συνεδριάσεως, «ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀνεκάλεσε τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ συνεδριάσει διατυπωθείσας κατὰ τοῦ σώματος τῆς ἱερᾶς Συνόδου προσβλητικὰς ἐκφράσεις», ὡς βεβαιοῖ ἡ καταγγελτικὴ αὐτῶν ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς σεβασμ. μητροπολίτας τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἵνα μετὰ τοῦτο συνδέσωσιν ἀντικανονικὴν ἀλληλεγγύην μετὰ τοῦ σεβασμ. ἀγίου Δυρραχίου, ὅστις προσβαλὼν τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην δι' ἀτόπου καὶ ἀπρεποῦς ἀγορεύσεως, δὲν ἔκρινεν ἄξιον νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ συγγνώμην, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἐγγραφὸν αὐτῶν ὁμολογίαν ὁ πατριάρχης ἀνεκάλεσε τὰς ἐκφράσεις αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο πράγματι ἀπῆται οὐχὶ ἡ αὐστηρά, ἀλλ' ἡ ἀπλή δικαιοσύνη καὶ ὁ κοινὸς νοῦς, ἵνα δηλονότι ἡ Α. Σ. ὁ ἅγιος Δυρραχίου ἀνακαλέσῃ τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ καὶ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τοῦ ἀνωτέρου αὐτοῦ, ἢτοι τοῦ πατριάρχου. Μένοντος δὲ ἀνευδότου ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ, τίς οἶδε διατί, τοῦ ἀγίου Δυρραχίου, οἱ ἑπτὰ μητροπολίται χάριν δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρηνεύσεως ὤφειλον νὰ καταπέισωσι τοῦτον, ἢ ἐπιμένοντα ἀμετάπειστον, νὰ ἐγκαταλίπωσιν ἀπομεμονωμένον ἐν τῇ κανονικῇ εὐθύνῃ καὶ ἐνοχίᾳ αὐτοῦ ἀπέναντι τοῦ ἐκκλησιαστικῶς προϊσταμένου αὐτοῦ πατριάρχου. Ἀλλ' οἱ ἑπτὰ δὲν ἔκριναν τοῦτο καλόν, δεδιότες ἴσως τὸν ἅγιον Δυρραχίου δι' ἰδίου αὐτοῖς λόγους. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐγκυκλίου τῶν ὀκτὼ σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οὔτε ὁ ἅγιος Δυρραχίου ἠυδόκησε νὰ ἀνακαλέσῃ τὰ ἐν τῇ ἀγορεύσει αὐτοῦ ἀνοί-κεια, οὔτε οἱ ἑπτὰ σεβασμ. ἀρχιερεῖς προέτρεψαν αὐτὸν, ἵνα δοθῇ ἡ δέουσα ἱκανοποίησις εἰς τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα, ἐλλόγως ἄρα τότε καὶ κανονικῶς ὁ πατριάρχης οὐχὶ πρὸς ἱκανοποίησιν, ἀλλὰ πρὸς εἰρήνευσιν ἀπῆτησε κατὰ τὴν μητροπολιτικὴν ἐγκύκλιον τῶν ὀκτὼ παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου ἀγίου Ἐφέσου, ὅπως ὁ ἅγιος Δυρραχίου, προσποιούμενος τὸν ἀσθενῆ ἀπόσχη δύο ἢ τριῶν συνεδριάσεων. Τοῦτο νομίζω ἦτο ἀρκετὴ συγκατάβασις ἐκ μέρους τοῦ πατριάρχου. Ἡ ἐγκύκλιος λέγει, ὅτι ὁ πατριάρχης ἀπῆτησε τὴν ἀπουσίαν ταύτην, «ὅπως καρπωθῇ τὰς ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς ψήφου τοῦ ἀγίου Δυρραχίου ὠφελείας». Τὸ καθ' ἡμᾶς δὲν πιστεύομεν τοῦτο οὐδὲ ὡς πιθανόν· διότι καὶ ἀπουσιάζοντος

МЕЧНИКОВА

τοῦ ἁγίου Δυρραχίου ἔμενεν αὐτοῖς πάλιν πλειονοψηφία ἐν τῇ συνόδῳ 7 πρὸς 4, προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς ψήφου τοῦ πατριάρχου πάλιν εἶχον 7 πρὸς 5. Ἄρα τὸ ἐπιχείρημα τῆς ἐγκυκλίου εἶναι πάντῃ ἐπισφαλές. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὀκτὼ ἡνωμένως δὲν ἐδέχθησαν τὴν πρότασιν τοῦ πατριάρχου περὶ ἀπουσίας τοῦ ἐνὸς, τότε δικαίως καὶ κανονικῶς ὁ πατριάρχης ἀπηγόρευσε τῷ ἁγίῳ Δυρραχίου, ὡς μὴ παραδεξαμένῳ τὴν ἀνωτέρω πατριαρχικὴν ἀπαίτησιν, καὶ ἐπέβαλεν ἵνα μὴ χοροστατήσῃ τὴν Κυριακὴν (3 ὀκτωβρίου) ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ. Ἄλλ' ἡ ἀλληλεγγύη τῶν ὀκτὼ σεβασμιωτάτων συνοδικῶν ἀλληλεγγύη, ὡς ἡ ὁλέθριος ἀλληλεγγύη τῶν ἀπεργούντων ἐργατῶν τῶν ἐργαστασίων, ὑπεχρέωσε λοιπὸν τοὺς ἑπτὰ τὴν αὐτὴν Κυριακὴν νὰ ἀπουσιάσωσιν ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς χοροστασίας καὶ νὰ δείξωσιν εἰς τὰ ὄμματα τῶν χριστιανῶν τὸ εἰδεχθὲς **παράδειγμα τῆς ἀρχιερατικῆς ἀπεργίας**. Ἐγκολπούμενοι, οὐκ οἶδαμέν πως, οἱ ἑπτὰ σεβασμιώτατοι μητροπολίται τὸν ἅγιον Δυρραχίου ἐπιμένοντα εἰς τὴν ὑπερήφανον καὶ ἀπειλητικὴν αὐτοῦ στάσιν ἀπέναντι τοῦ προΐσταμένου αὐτοῦ πατριάρχου, καὶ ἀλληλεγγύως τὴν τοιαύτην στάσιν συμμεριζόμενοι, καθυπέβαλλον αὐτοὶ ἑαυτοὺς ὑπὸ τὴν αὐτὴν εὐθύνην καὶ ἐνοχλήν ἀπέναντι τῆς ἀνωτέρας αὐτῶν ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ πλεον ἐπὶ τῆς ἐπισφαλούς καὶ ἀντικανονικῆς στάσεως τῶν ὀκτὼ σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς συνόδου, διότι μετ' οὐ πολὺ ἐν πλατυτέρᾳ πραγματείᾳ ἡμῶν θέλομεν ἐξετάσει καὶ πραγματευθῇ περὶ τῆς στάσεως ταύτης, ἥτις παρήγαγε μέγα σκάνδαλον ἐν ταῖς εὐσεβέσι συνειδήσεσι τῶν ὀρθόδοξων χριστιανῶν. Παραλείπομεν σήμερον νὰ πραγματευθῶμεν διάφορα σημεία σπουδαῖα τῆς ἐγκυκλίου τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ μητροπολίτου Ἐφέσου κ. Ἰωακείμ καὶ τὰς λοιπὰς τῶν ὀκτὼ μητροπολιτῶν ἐνεργείας καὶ πράξεις πρὸς τὰς πολιτικὰς Ἀρχάς, ἐν αὐτῇ τῇ Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῇ ἀποκλειστικῷ ἀρχιεπισκοπικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ προΐσταμένου αὐτῶν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Θέλομεν ἀποδείξει κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας, ὅτι οἱ ὀκτὼ σεβασμ. μητροπολίται προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ πατριάρχου αὐτῶν εἰς σύνοδον ὡς σύμβουλοι πρὸς λύ-

σιν διαφορῶν σπουδαίων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, μετεμορφώθησαν αὐτοκλήτως εἰς ἐπικριτὰς, εἰς κριτὰς, εἰς καταγγελεῖς καὶ ὑπερτάτους δικαστὰς ἐν αὐτῇ τῇ ἔδρᾳ τοῦ πρώτου καὶ πατριάρχου αὐτῶν, κηρύττοντες αὐτὸν ἐπισήμως ἐν τινι παρασυναγωγῇ καὶ ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαναρίου ἐκπτωτον τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου! Ἴδου εἰς ποίαν σύγχυσιν καὶ ἀκαταστασίαν καὶ κατάπτωσιν ἔφερον καὶ φέρουσι τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἀπαίσιοι Γενικοὶ Κανονισμοί! Ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὁ ἀντικανονικὸς καὶ ἀντορθόδοξος **Κανονισμὸς περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἱερᾶς Συνόδου**, καὶ ἰδίᾳ τὸ κεφάλαιον Α'. «**Τρόπος τοῦ προσωπικοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἱερᾶς Συνόδου**», ὅπερ εἶναι ἐντελῶς πολέμιον εἰς τὸ γράμμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν ἱερῶν κανόνων, ὡς εἶδομεν, καὶ ἐναντίον εἰς τὸ ἱ. ἄρθρον τῶν Ὁδηγιῶν τῆς Α. Ὁθ. κυβερνήσεως. Πᾶς ὀρθόδοξος λαϊκὸς ἢ κληρικὸς ὀφείλει νὰ ρήξῃ κρυγὴν, διότι παρανόμου καὶ ἀντικανονικοῦ ὄντος τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, οὐχὶ πλέον ἰδιώτης λαϊκὸς ἢ κληρικὸς παραβαίνει καὶ ἀθετεῖ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας, ἀλλ' ὡς καταγγέλλουσιν ἡμᾶς πολλοὶ τῶν ἑτεροδόξων, αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἀθετεῖ αὐτοὺς **ἐπιδήμως ἐν τῷ νεωτέρῳ θεσμῷ** καὶ τῇ κατὰ τοῦτον συγκροτήσῃ τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου. Ἀνάγκη ἀναπόφευκτος νὰ γνωσθῇ, ὅτι οἱ Γεν. Κανονισμοί, οὕτως ὡς ἔχουσι συνταχθέντες ὑπὸ τῆς ἄλλως εὐσεβοῦς ἐθνοσυνελεύσεως, συνήργησαν νὰ καταρρεύσωσι προγονικὰ δικαιώματα καὶ ἐκκλησιαστικὰ προνόμια τοῦ ἡμετέρου ὀρθόδοξου Γένους καὶ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, στηριζόμενα ἐπὶ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ θεσμῶν, ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν Σουλτανικῶν Βερατίων, τὰ ὅποια οἱ εὐκλεῶς βασιλεύσαντες Σουλτάνοι παρέιχον εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς οἰκουμενικοὺς πατριάρχας καὶ τοὺς σεβασμιωτάτους μητροπολίτας τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐκπληροῦντες δὲ καθήκον ἱερὸν καὶ ἀδελφικῶς ἀναπόφευκτον, ταπεινῶς καὶ ἐνθέρμως ἐκλιπαροῦμεν καὶ συνιστῶμεν τοῖς ὀκτὼ σεβασμιωτάτοις μητροπολίταις, ὡς ἀρχιερεῦσι Θεοῦ, νὰ πράξωσιν ἔργον ἐκκλησιαστικῆς εὐπειθείας, παράδειγμα παρέχοντες εὐσεβοῦς ὑποταγῆς, νὰ δηλώσωσι τῇ Α. Ο. Πα-

ναγιότητι καὶ δι' αὐτοῦ τῇ Α. Κυβερνήσει, ὅτι ἐμφορούμενοι πνεύματος χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ γαλήνης τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, ἐπιποθοῦσι νὰ ἀπέλθωσιν ἐκ τῆς ξένης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας εἰς τὰς θεοσωστούς αὐτῶν ἐπαρχίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν πολλῶ ὑπερτέρων μιᾶς ἔριδος ποιμαντορικῶν αὐτῶν καθηκόντων πρὸς τὸν παρὰ Θεοῦ ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς χριστεπώνυμον καὶ περιούσιον λαόν, ὑπὲρ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τοῦ ὁποίου ὀφείλουσι νὰ θύσωσι καὶ τὴν ψυχὴν αὐτῶν.

Ἐγγραφον ἐν Μασσαλία.

Ἀρχιμ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΖΙΓΑΒΗΝΟΣ

Εἰδήσεις καὶ θρυλλοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἐν τισι τῶν παρ' ἡμῖν ἐφημερίδων ἀγγέλλονται ἀπὸ δύο ἐβδομάδων, παριστώσαι μεγαληγόρους καὶ πρὸς φωτισμὸν δῆθεν τοῦ εὐσεβοῦς ὀρθοδόξου ἡμῶν λαοῦ τὰς ὅλως ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα φερούσας συνεντεύξεις καὶ τὰς κοινότερον λεγόμενας ἀνταλλαγὰς ἰδεῶν καὶ γνωμοδοτήσεων ὡς ἔκφανσιν ἐπίσημον γνώμης τῆς διοικούσης Ἐκκλησίας ἐπὶ συνθηκολογήσει αὐτῆς μετὰ τῶν ἀποσχισιν ἀπ' αὐτῆς ἀποφασισάντων ὁκτώ τέως συνοδικῶν. Μία τῶν ἐφημερίδων ἰδίως ἀνέλαβε νὰ ζωγραφίσῃ τόσῳ ζωηρῶς τὰ ἰδιωτικῶς πραττόμενα ὥστε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ζητεῖ μὲν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης τὴν πρὸς τοὺς ἀποσχισάντας ἑαυτοὺς ἀπ' αὐτοῦ συνδιαλλαγὴν καὶ συνθηκολόγησιν, ἀλλ' οὐκ οἶδαμὲν πῶς αὕτη παρίσταται ἀδύνατος, οὕτω δὲ ποθεῖ νὰ παραστήσῃ τοὺς περὶ τοῦτον ἢ τοὺς περὶ ἐκεῖνον τὸν μητροπολίτην οἰονεῖ τι σῶμα ἂν ὄχι διοικοῦν, ἀλλὰ παραμένον μέχρι σήμερον ἐνταῦθα, ἀνοχῇ καὶ μακροθυμίᾳ τῆς κανονικῆς αὐτῶν καὶ νομίμου ἀρχῆς, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων τῆς ἱεραρχίας!!!!

Οὐδεὶς ἀρνεῖται καὶ πολλάκις ἐπανελάβομεν ὅτι ἡ κατάστασις τῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐδημιούργησαν οἱ προσωπικὴν μεταβολὴν ὀνειρευθέντες ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1902 καὶ συνεπῶς πρὸς τοὺς πόθους αὐτῶν μεταχειρισθέντες ἐφημερίδας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὡς ὄργανα διαδόσεως παρὰ τῷ ἔθνει ἰδεῶν ἀνατρεπτικῶν, ἐστὶ θλιβερά· ὅτι ἡ κατάστασις, εἰς ἣν ἔθηκαν τὸ κορυφῶμα οἱ δίκας οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν, οὐχὶ σχολα-

ζόντων, παρὰ πάντα νόμον ἐπιδιώξαντες, οἱ ψευδολόγα ὑπομνήματα διὰ τινος ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος ἐκδόντες κατὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐγκύρως ἀπορραπισθέντα, οἱ τὴν ἔκρηξιν τῆς κρίσεως ἐκβιάσαντες διὰ τῆς γνωστῆς ἀνευλαβοῦς ἐπιθέσεως τῆς 30 παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἡ τοιαύτη κατάστασις ἦν βεβαίως θλιβερά· κατέστη δ' αὕτη θλιβερωτέρα διὰ τῆς ἀποστασίας 8 συνοδικῶν, προδάντων εἰς ἀπεργίαν, ἣν οὐδεμία μὲν ἐκήρυξε κατ' οὐδενὸς πατριάρχου Σύνοδος, καὶ οὐδεὶς νόμος καὶ κανονισμὸς ἠδύνατο νὰ προΐδῃ καὶ νὰ ἀνεχθῇ οὔτε κατὰ τὸ γράμμα οὔτε κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, οὐδεὶς δὲ φρόνιμος ἄνθρωπος ἐν νῷ δύναται νὰ συλλάβῃ, πολλῶ μᾶλλον νὰ δικαιολογήσῃ· διότι γινώσκουμεν μάλιστα πάντες ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ κοσμικοῖς συστήμασι καὶ πολιτεύμασι προβαίνουσιν εἰς τὴν καλουμένην κωλυσιεργίαν οὐχὶ οἱ τὴν πλειοψηφίαν, ἀλλ' οἱ τὴν μειοψηφίαν ἀποτελοῦντες.

Ἐπικλήσεις ἐπεμβάσεων καὶ σύστασις κατὰ τῆς κανονικῆς αὐτῶν ἀρχῆς, καὶ σαλπίσματα στάσεων καὶ γραφαὶ παράτολμοι, καὶ παρατολμώτεροι τοῦ κανονικοῦ αὐτῶν ἀρχηγοῦ καὶ προέδρου ἀποκηρύξεις, ἐν ὀνόματι δῆθεν κανονικῶν λόγων γινόμεναι ὑπὸ τῶν κατὰ λόγους κανονικῶν ἀξίων ποιητῶν, ταῦτα πάντα παρεχόμενα τοῖς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κακὴν εἰκόνα ἀσυναρτησίας ἰδεῶν καὶ πράξεων καὶ τοὺς ξένους εἰς ἀποδοκιμασίαν καὶ τῶθασμόν τοῦ παρ' ἡμῖν ἀνωτέρου κλήρου κινήσαντα, εἰςὶ πράγματι θλιβερώτατα. Καὶ ἐν τούτῳ συμφωνοῦσι καὶ οἱ τῶν ἀποστατῶν ἐξ οἰουδήποτε λόγου συνήγοροι.

Εὐτυχῶς ὁμολογοῦσιν οὗτοι ὅτι πνεῦμα συνδιαλλακτικὸν πνέει νῦν παρ' ἡμῖν, ἐκ Φαναρίου δὲ πιστοποιοῦσι τοῦτο οἱ γράφοντες εἰς ἐφημερίδας ἐγγωρίας καὶ ξένας, ὧν μία πρότερον, ἀνομολογοῦσα τὴν «χριστιανικωτάτην καρδίαν» τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἀποφαίνεται ὅτι οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ παρακωλύουσι τὴν Α. Θ. Π. ἀπὸ τῆς πρὸς ἀποσχιστὰς συνθηκολογήσεως, ταῦτα γράφουσα «ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως» (ἐν Τεργέστη σχηματισθείσης). Δυστυχῶς, δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ τὰς τοιαύτας εἰδήσεις μετακενώσας, τὸ μὲν ὅτι μόνῳ τῷ πατριάρχῃ ἀναγνωρίζει «χριστιανικώτατα αἰσθήματα» καὶ οὐχὶ τοῖς ἐργαζομένοις σὺν Αὐτῷ σεβασμ. ἱεράρχαις, φαίνεται δ' ἀρνούμενος αἰσθήματα τοιαῦτα

τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ ἔθνους, τοῖς ἀνεπηρέαστῳ ἐθνικῇ ψήφῳ ἐκλεγμένοις. Τὸ δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα αἰσθήματα, βεβαίως οὐχὶ νῦν ἀναθρώσκοντα παρὰ τῇ Α. Θ. Π., τεκμηριοῦνται σήμερον. Τὸ μὲν πρῶτον ἦκιστα ἀληθές, ἐὰν μάλιστα τὰς ὁμοφρονούσας αὐτῷ ἐφημερίδας ἀναγινώσκων ὁ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κρίνων «ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως» ἀναδιδάχθῃ ὅτι πνέει παρὰ πᾶσιν ἀπὸ πολλοῦ πνεῦμα διαλλακτικόν, καθὼς ἀποκαλοῦσι τὴν ἀνοχὴν καὶ μακροθυμίαν. Τὸ δὲ δεύτερον πολὺ ψευδές, ὅταν μάλιστα γινώσκωσι πάντες οἱ παρακολουθοῦντες τοῖς καθ' ἡμᾶς ἐξ ἰδίας συνεγγύς ἀντιλήψεως, ὅτι ἐπὶ ἐξ συνεχεῖς ἡμέρας ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, τῇ 1 ὁκτωβρίου, καὶ τῇ 2, καὶ τῇ 3, καὶ τῇ 4, καὶ τῇ 5, καὶ τῇ 6 καὶ διὰ τῶν διακόνων αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦ Μ. πρωτοσυγκέλλου, καὶ διὰ πατριαρχικῶν ἱερέων, οὐχὶ ἅπαξ ἀλλ' ἐπανειλημμένως τοὺς ἐπὶ τότε συνοδικοὺς ἐκάλεσεν εἰς σύσκεψιν καὶ συνεδρίαν, ἀνευ μέντοι τοῦ γνωστοῦ ὑβριστοῦ, καὶ ἐκάλεσε παρακαλῶν, ἐκάλει σχεδὸν ἱκετεύων, συννευόντων μάλιστα τῶν νομίμως αὐτῷ προσκειμένων ἱεραρχῶν, ἐν γνώσει δὲ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Ἔστι δὲ ὕβρις τρανὴ κατὰ τῶν τῷ παναγιωτάτῳ πατριάρχει συνεργαζομένων ἱεραρχῶν ἢ διαβεβαίωσις καὶ διαθρύψις ὅτι κέκτνται νῦν προθέσεις συνδιαλλακτικᾶς, οὐδενὸς μάλιστα βιάζοντος οὐδὲ δικαιομένου πρὸς τοῦτο βιάσαι, ὅτι κέκτνται καὶ πνεῦμα εἰρηνεύσεως μετὰ τῶν ζητησάντων νὰ διαταράξωσι τὴν γαλήνην τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τὴν ταραχὴν ἀπὸ πολλοῦ παρασκευαζόντων.

Οὐδεὶς ζητεῖ πολέμους καὶ διαμάχας ἐν ἡμῖν, οὐδεὶς τῶν νομίμως διοικούντων ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξωθήσῃ εἰς ἄκρον τὰ πράγματα, καίτοι τὸ τοιοῦτον ἠδύνατο νὰ ἐπενέγκῃ τὸ τέρμα τῆς ἐγερθείσης ὑπὸ τῶν ὀκτῶ ταραχῆς. Ἡ Ἐκκλησία, ἡ νομίμως ὑφισταμένη ἀρχὴ καὶ οἱ σὺν αὐτῇ διοικούντες ἱεράρχαι ἀπὸ πέντε μηνῶν ἐπιδεικνύουσι φρονήματα συνδιαλλακτικώτατα, ἀνεχόμενοι συστηματικὴν κατ' αὐτῶν ἀντίδρασιν καὶ στάσιν, ὡς ἀνέχονται, χωρὶς οἰουδήποτε λόγου λαιδορίας καὶ ὕβρεις οἱ ὑπὲρ τοῦ γοήτρου τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος ἐργαζόμενοι, νῦν μὲν κομματικοὶ καὶ ἀδιάλλακτοὶ χαρακτηριζόμενοι, νῦν δὲ ὧνιοι, οἱ ἀπὸ τῶν ὧνίων χωρισθέντες καὶ τὴν μετ' αὐτῶν ὁμιλίαν ἀποστρεφόμενοι. Πάντες οὗτοι, λαιδορούμενοι συστηματικῶς ὑπὸ τῶν ἐκτὸς τοῦ κρά-

τους λιβελλογραφούντων, τῶν ἀπολεσάντων, ἐνεκα τοῦ πάθους, πᾶσαν ἐθνισμοῦ καὶ χριστιανισμοῦ συναίσθησιν, ἀνταποκριτῶν ἐκτάκτων καὶ τακτικῶν, ἀρχισυντακτῶν καὶ ἐκδοτῶν, χωλοῖς παροικησάντων καὶ μαθόντων ὑποσκάζειν, πάντες οὗτοι, ἀρχιερεῖς καὶ λαϊκοὶ γινώσκουσι τὰς ἐναντίον τῶν φατριαστῶν καὶ κατασκευᾶς τυρευόντων ἐπιβαλλομένας ποινάς. Γινώσκουσιν ὅτι οἱ μακάριοι πατέρες οἱ τὰς ποινὰς θεσμοθετήσαντες ἐκέκτντο χριστιανικωτάτην καρδίαν, ἐπεδείκνυντο πλείστην ὅσπιν ἐπιείκειαν πρὸς τοὺς πταίοντας, ἀλλ' οὐδαμῶς ἐκώλυσεν αὐτοὺς ἡ χριστιανικὴ καρδιά τῆς ὀροθετήσεως κανονικῶν ποινῶν. Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία κατ' οὐδενὸς ἐξενεγκοῦσα ποινὴν, μήτε σκεψαμένη περὶ τούτου, ἔδειξεν ἐπὶ πέντε μῆνας αἰσθήματα χριστιανικώτατα ἀνοχῆς καὶ μακροθυμίας.

Τοιαῦτα αἰσθήματα μαρτυροῦσι τὴν ὑπαρξίν πνεύματος συνδιαλλακτικοῦ, καὶ ὑπὸ τοιούτων αἰσθημάτων ἐμπνεόμενοι οἱ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος διοικούντες ἀκούουσιν εὐχαρίστως πᾶσαν πρότασιν ὑποβαλλομένην ὑπὸ κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, ὁμοδόξων ἢ ἐτεροδόξων, περὶ ἀρσεως παντὸς σκανδάλου, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἰδιωτικῶς ἀνταλλάσσουσι σκέψεις. Τοιαῦτα αἰσθήματα δύνανται νὰ καυχῶσιν ὅτι ἐπιδεικνυνται πρὸς τὴν κανονικὴν αὐτῶν καὶ νόμιμον ἀρχὴν οἱ πρὸς συνθηκολόγησιν θέλοντες νὰ ἀναγκάσωσιν αὐτήν; Πᾶν ὅπερ μέχρι σήμερον ἔπραξαν ἦν καὶ ἔστιν ἐκτὸς τῶν ἱερῶν κανόνων, ἵνα μὴ τι πλέον εἴπωμεν. Εἰ δὲ ἔδειξαν τάσιν ὅπως προσέλθωσι τῷ κανονικῷ αὐτῶν προέδρῳ πρὸς συνεργασίαν, ἐδιδάχθησαν αὐτήν, ὀλίγῳ βραδύτερον τοῦ πρέποντος, ἀπὸ τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς! Ἐὰν θέλωσι νὰ ὑποβάλωσι πρότασιν οἰανδήποτε **διακανονίσεως τῆς ἀπέναντι τοῦ πατριάρχου** καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀγιωτάτων συνέδρων θέσεως αὐτῶν, ἀνάγκη ν' ἀνενεχθῶσι πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τὴν ἐπὶ κανόνων ἱερῶν καὶ τῆς διὰ τῶν αἰώνων παραδόσεως στηρίζουσιν τὴν λειτουργίαν αὐτῆς. Ἀρχιερεῖς τοῦ Ἰψίστου, ποιμαίνοντες τὸν περιούσιον τοῦ Κυρίου λαόν, εἰς νομὰς σωτηρίας ἀναλαβόντες νὰ διοικήσωσιν αὐτὸν, ὀρκισθέντες τηρεῖσαι σέβας πρὸς τοὺς κανόνας καὶ συμφωνίαν κατὰ πάντα τῷ παναγιωτάτῳ αὐτῶν προέδρῳ, λυπηρὸν ἐὰν ἀπὸ τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ὑψηλοτάτων τοῦ φιλολάου ἀνακτος ὑπουργῶν ἀναδιδάχθωσιν ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ κανονικοῦ αὐτῶν

προέδρου δέον νὰ ζητήσωσι λύσιν τῆς περιστοι-
χιζούσης αὐτοὺς δυσχερείας, συγγνώμης αἰτη-
σιν προηγουμένως ὑποβάλλοντες.

Ἄνευ τούτου, οὐδεμία συζήτησις ἐπίσημος ἐ-
πιτρέπεται περὶ τῆς θέσεως αὐτῶν ἀπέναντι τῆς
κανονικῆς αὐτῶν ἀρχῆς, ἥς τὴν ὑπαρξιν ἐπι-
στώθησαν ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτων ὑπουργῶν. Πά-
σα συνδιαλλαγὴς ἰδέα ριπτομένη εἰς μέσον, ἄ-
νευ αἰτήσεως συγγνώμης ἀπὸ τοῦ οἰκουμε-
νικοῦ πατριάρχου, ἰδιωτικώτερον μὲν ἀποδεκτὴ
γενήσεται καὶ συζητηθήσεται, ἅτε παρὰ τε κλη-
ρικοῖς καὶ λαϊκοῖς καθὼς χριστιανοῖς ἐνυπάρχου-
σα, ἀλλὰ συζητηθήσεται κατ' ἰδίαν, οὐδέποτε δ'
ἐπίσημως ὑπὸ νομίμως καθεστηκότων Σωμάτων.
Διότι καθῆκον ἔχουσιν αὐτὰ πρὸς τε τὴν Ἐκκλη-
σίαν καὶ πρὸς τὸ Γένος καὶ πρὸς τὴν σεβαστὴν
Κυβέρνησιν νὰ διασώσωσι τὸ γόνιμον τῆς ὑπὸ
κληρικῶν, δυστυχῶς, διασυρομένης πνευματικῆς
ἀρχῆς καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὰ ἀπ' αἰώνων
κατησφαλισμένα δίκαια αὐτῆς, ὑπὸ κληρικῶν,
ἀτυχῶς, ἐπηρεαζόμενα, κρίμασιν, οἷς οἶδε Κύ-
ριος. Ὑπὲρ αὐτῶν ἀπὸ πενταμήνου ἐργάζονται,
σκοποὶ ἐπιθέσεων γενόμενοι, διακυβεύουσιν τὸ
κῦρος αὐτῶν τῶν ἐπιτιθεμένων, ὡς ἱεραρχῶν τῆς
ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὧν τινες ἴσως καὶ πο-
θοῦσι ν' ἀνέλθωσι τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, οὗ
νῦν ἐπηρεάζουσι τὸ ἀξίωμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΘΕΟΛΟΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἠγγείλαμεν ἤδη προλαβόντως τὴν ἀπονομὴν
τοῦ τίτλου ἐπιτίμου μέλους τῆς Θεολογικῆς
Ἀκαδημίας τῆς Πετροπόλεως, εἰς τὴν Α.
Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην κκ. Ἰωακείμ
σήμερον δὲ δημοσιεύομεν καὶ τὸ σχετικὸν γράμμα
τοῦ πρυτάνεως τῆς ἐν λόγῳ Ἀκαδημίας ὡς
καὶ ἐπιστολὴν ἐπὶ τούτῳ τοῦ ἐκ τῶν καθηγητῶν
αὐτῆς ἐντιμολογιώτατου ἱερομνήμονος τῆς τοῦ
Χ. Μ. Ἐκκλησίας κ. Ἰωάννου Σοκολώφ. Ἡ ἐν-
δειξις τῆς τοιαύτης τιμῆς τῆς ἀκαδημαϊκῆς
ταύτης συγκλήτου, καίπερ τοῦ πράγματος ἀ-
ήθους ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀρχαιοτάτῃ, οὐκ ἄ-
μοιρος τυγχάνει σπουδαιότητος, μαρτυροῦσα
πῶς οἱ μακρὰν καὶ ἀπὸ περιοπῆς σκεπτόμενοι

κρίνουσι περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς προσώπων καὶ
πραγμάτων.

Α'.

Τῷ παναγιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ
κυρίῳ Ἰωακείμ τῷ Γ'.

Ἡ σύγκλητος τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετρο-
πόλεως, τιμῶσα τὴν πολυκαρπὸν, πολυειδῆ καὶ κατὰ
τοὺς σκοποὺς τε καὶ τὸ πνεῦμα ἀληθῶς οἰκουμενικὴν
δράσιν τῆς Ὑμετέρης Παναγιότητος ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἁγ.
ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς παιδείας, υἱικῶς ἀπονέ-
μει τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι τὸν τίτλον Ἐπιτίμου Μέ-
λους τῆς Ἀκαδημίας καὶ παρκαλεῖ ὅπως ἀποδεξή-
ται αὐτὸν εἰς ἐνδειξὴν τε καὶ ἐχέγγυον τῆς πατρικῆς
Αὐτῆς εὐμενείας πρὸς τὸ ἡμέτερον ταπεινὸν φυτώριον
τῆς ὀρθοδόξου θεολογικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πνευμα-
τικῆς Αὐτῆς πρὸς αὐτὸ ἐπικοινωνίας.

Τὸ διὰ τὸν τίτλον τοῦτον τοῦ Ἐπιτίμου Μέλους
τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετροπόλεως δίπλωμα
ἀποσταλῆσεται τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἰδιαιτέρως.

Ἐξαχτούμενος τῇ Ἀκαδημίᾳ τε καὶ ἐμαυτῷ τὴν εὐ-
λογίαν καὶ τὰς εὐχὰς Αὐτῆς, διατελῶ μετὰ βαθέος
υἱικοῦ σεβασμοῦ καὶ πλήρους ἐν Χριστῷ ἀφοσιώσεως,

10 φεβρουαρίου 1905

Τῆς Ὑμετέρης Παναγιότητος

ταπεινότητος θεράπων

ΣΕΡΓΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΙΑΜΒΟΥΡΓΟΥ,

πρύτανης τῆς Θεολογ. Ἀκαδημίας Πετροπόλεως.

Β'.

Πετρούπολις, 28 ἰανουαρίου 1905.

Παναγιώτατε καὶ θεοτάτε πάτερ καὶ δέδοτα κύ-
ριε κύριε Ἰωακείμ Γ', ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχα,

Σπεύδω εὐσεβῶς ἵνα ἀνακοινώσω τῇ Ὑμετέρᾳ
Παναγιότητι, ὅτι ἡ Σύγκλητος τῆς ἐν Πετροπόλει
Θεολογικῆς Ἀκαδημίας, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 26
ἰανουαρίου τρέχοντος ἔτους ἐξελέχθη, ὁμοθυμῶς Αὐτὴν
ἐπίτιμον μέλος τῆς Ἀκαδημίας, διὰ τὴν ἐξοχὴν ἐκκλη-
σιαστικὴν καὶ κοινωνικὴν Αὐτῆς δράσιν καὶ τὴν οἰκου-
μενικὴν σημασίαν Αὐτῆς καὶ διὰ τὴν ὑψηλὴν πρὸς τὴν
παιδείαν καὶ τὴν ἐπιστήμην προστάσιν. Εἰς ἐκ τῶν
καθηγητῶν τῆς Ἀκαδημίας, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπαί-
τησιν τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς, ἀνέγνω, ἐντολῇ τῆς ἀκα-
δημαϊκῆς ἀρχῆς, κατὰ τὴν εἰρημένην συνεδρίαν, ἔκθε-
σιν περὶ τῶν ἔργων τῆς Ὑμετέρης Παναγιότητος κατὰ
τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν πατριαρχίαν Αὐτῆς,

ἐπὶ τῇ βίσει δὲ ταύτῃ ἡ Σύγκλητος ὥρισεν ὁμοφώνως τὴν ἐκλογὴν Αὐτῆς ὡς ἐπιτίμου μέλους τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὴν ἀποστολὴν Αὐτῇ τοῦ σχετικοῦ διπλώματος.

Εὐσεβέστως τοίνυν ἀνακοινῶν τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ Πανηγυρίᾳ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλω Αὐτῇ καὶ τὰ ἐμὰ εἰλικρινέστατα συγχαρητήρια. Ἡ ἐκλογὴ τῆς Ὑμετέρας Πανηγυρίδος ὡς ἐπιτίμου μέλους τῆς πρώτης ἐν Ρωσίᾳ ἀνωτάτης θεολογικῆς σχολῆς, γενομένη ἐν σπχνίᾳ ὁμοθυμίᾳ καὶ ἐξ ὑψίστου πρὸς τὸ πρόσωπον Αὐτῆς σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, ἀποτελεῖ φαινόμενον ἐξαιρετικὸν καὶ μοναδικόν, μαρτυροῦσα ὅτι διὰ τῶν μεγάλων Ὑμῶν ὑπηρεσιῶν, Πανηγυρώτατε δέσποτα καὶ πάτερ, ὑπὲρ τῆς ἀγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς παιδείας, ἀπεκτέσκατε φήμην διάσημον ἐν ὅλῳ τῷ ὀρθοδόξῳ κόσμῳ. Ἡ Θεολογικὴ δὲ Ἀκαδημία Πετροπούλεως, ἔχουσα τὴν τιμὴν νὰ συγκαταριθμῇ τὴν Ὑμετέραν Πανηγυρίδα ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ἐπιτίμων αὐτῆς μελῶν, εὐχεται Αὐτῇ ἕνα ἐπὶ πλείστα ἔτη κοσμή τὸν οἰκουμένικόν πατριαρχικόν Θρόνον.

Ἐν ταῖς ἐλληνικαῖς ἐφημερίσιν ἀνέγνω ὅτι ἡ Ὑμετέρα Πανηγυρίς καὶ ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐηρεσθήθη νὰ ἀπονείμῃ μοι τὸν τίτλον τοῦ ἱερομνήμονος. Καίτοι δὲ ἐπίσημον περὶ τοῦτου ἀγγελίαν μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον, καθῆκον ἐν τούτοις θεωρῶ νὰ ἐκφράσω τῇ Ὑμετέρᾳ Πανηγυρίδι καὶ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν εἰλικρινῆ καὶ βλαβεράν εὐγνωμοσύνην μου.

Ἐξαίτουμαι τὴν εὐλογίαν καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Πανηγυρίδος.

Τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Πανηγυρίδος

ταπεινότητος θεράπων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΚΟΛΩΦ

καθηγητῆς τῆς ἐν Πετροπόλει Θεολ. Ἀκαδημίας.

Τὸ στάδιον τῆς νηστείας ἡνοίχθη ἤδη πρὸ ἡμῶν, τοῦ πολυμερίμου δὲ περὶ τὴν τρυφὴν περισπασμοῦ τὸ τέλος ἐπετέθη πρὸ ἑξ ἡμερῶν. Εἰ γὰρ καὶ πάλιν ἡμᾶς ἡ Ἐκκλησία εἰς τὴν περίοδον τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καθ' ἣν θέλο ἐν ἀπαλλαχθῇ τῶν πολλῶν καὶ ὑλαίων περὶ ποικιλίας τροφῆς φροντίδων· διότι καθῆκον ἔχομεν ὡς ἄνθρωποι πνευματικῆς ἅμα καὶ σωματικῆς φύσεως μέτοχοι νὰ μεριμνήσωμεν ἐπὶ τινος ἡμέρας τῆς ἐπικήρου ζωῆς ἡμῶν καὶ περὶ ψυχῆς, ἥς ἐναντίον, κατὰ τὴν ἀψευδῆ διδασκαλίαν τοῦ κορυφαίου Πέτρου (Α', β', 11), στρατεύονται πᾶσαι αἱ ἐπιθυμίαι, αἱ τείνουσαι πρὸς τὴν θεραπείαν τῆς σαρκός. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην οὐδεὶς ἄνθρωπος, οὐδεὶς χριστιανὸς δύναται ν' ἀρ

νηθῇ φρόνιμος ὢν καὶ κατὰ λόγον ρυθμίζων πᾶσας αὐτοῦ τὰς πράξεις. Ὁ δὲ τοὺς τῶν ἁγίων πατέρων λόγους ἀναγιώσκων καὶ τὴν ἀληθῆ σιφίαν αὐτῶν θαυμάζων καὶ κατὰ τὸ ἐνὸν πρὸς τὸ βίον ἐκείνων καὶ τὰ σοφὰ παραγγέλματα τὸν βίον αὐτοῦ καθοδηγῶν θέλει συνομολογήσει μετὰ τοῦ Μ. Βασιλείου (ἐρμην. 19 ψαλμοῦ) ὅτι «εὐεκτοῦντος καὶ ὑπερζέοντός σου τοῦ αἵματος, ἀφορμὴ πρὸς ἁμαρτίαν ἢ πολυσαρκία γίνεται.... Ἡ, οὐκ ἀγνοεῖς ὅτι ὅσῳ παχυτέραν τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ποιεῖς, τοσοῦτω βαρύτερον τῇ ψυχῇ κατασκευάζεις δεσμοτήριον; ἐν τοσοῦτω βάρει τῆς σαρκὸς συγκεχυμένον τὸν νοῦν ἔχων;»

Ἡ φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια τῆς ψυχικῆς ἡμῶν ὑποστάσεως ἀνάγκη νὰ διατελῇ πρωτίστη παρὰ τῷ χριστιανῷ, τῷ τὴν μέλλουσιν, οὐχὶ δὲ τὴν ὧδε μένουσαν πόλιν ἐπιζητοῦντος καὶ πρὸς τοῦτο καθῆκον ἔχοντος νὰ προετοιμάζῃ ἑαυτόν. Ἐντεῦθεν οἱ θεοδιδάκτως διαταξάμενοι τοῖς ὅροις τοῦ χριστιανικοῦ πολιτεύματος ἱεροὶ ἀπόστολοι καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοὺς ἅγιοι πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐπέβαλον τὴν κατὰ τινος χρονικὰς περιόδου ἀποχὴν ἀπὸ τῆς ἐν ταῖς τροφαῖς ἀκρασίας, συμβουλευόντες τὴν ἐν τῇ διαίτῃ λιτότητα, καὶ νῦν μὲν τὴν ὀλιγοφαγίαν, νῦν δὲ τὴν ἀσιτίαν, κατὰ τὴν ἐνοῦσαν ἐκάστῳ σωματικὴν ἀντοχήν καὶ καρτερίαν, γινώσκοντες ἀπὸ παλαιότητος διδασκαλίας καὶ παραδόσεως ὅτι (Σολ. Ἐκκλησιαιστ. 40, 29) «ἐν βρώμασι πολλοῖς ἔσται νότος». Ὁ δὲ θέλων νὰ ἐπιμεληθῇ καὶ μεριμνήσῃ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, κἂν ἰδιώτης ᾖ καὶ ἀρχόμενος, κἂν ἄρχων καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ πλησίον κηδεμὼν, γινώσκει καὶ δέον νὰ γινώσκῃ ὅτι πολλὴ μὲν ἡ πρὸς τοῦτο ἐμπειρία καὶ τοῖς ὀλίγοις κατορθουμένη, ἀλλὰ εἰς τοὺς περὶ τὰ γεγραὰ καὶ ὑλικώτερα τυρβαζομένους ἀνέφικτος· διότι τοῦ εὐπαθοῦντος σώματος, τοῦ βαρυνομένου ὑπὸ τῆς πολυσαρκίας, «ἀνάγκη καὶ τὸν νοῦν ἄτονον εἶναι πρὸς τὰς οἰκείας ἐνεργείας καὶ ἀδρανῆ» κατὰ τὸν οὐρανοφάντορα· «ψυχῆς δὲ εὐεκτούσης καὶ διὰ τῆς τῶν ἀγαθῶν μελέτης πρὸς τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν ὑψουμένης, ἐπόμενον ἔστι τὴν τοῦ σώματος ἔξιν καταμαραίνεσθαι».

Ὅταν δὲ πρόκειται νὰ πανηγυρίσωμεν μετὰ ἑξ ἑβδομάδας τὴν θείαν τοῦ Σωτῆρος ἀνάστασιν καὶ τὴν ἀνάμνησιν νὰ ἐορτάσωμεν τοῦ μεγάλου μυστηρίου τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως, περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅτι πρέπει νὰ ἐπιβάλωμεν ἡμῖν αὐτοῖς τὴν τοιαύτην τοῦ σώματος ταπείνωσιν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ Θεὸς διὰ Μωσέως τοῦ θεόπτου διετάξατο. Ὁρίσθη καὶ διετάχθη ἡ τοιαύτη προπαρασκευὴ πρὸ αἰώνων, ὅπως ὁ λαὸς ἡσυχάζῃ μετὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἀμνοῦ ἐπὶ ἑβδομάδας, ὅσας ἀκριβῶς ὁ χριστιανὸς ὀφείλει νηστεύειν μέχρι τῆς ἐορτῆς τοῦ σωτηρίου πάσχα,

κατόπι δὲ νηστείας καὶ ταπεινώσεως τελῇ «πα-
νήγυριν ἑβδομάδων». Καὶ τοῖς παραβάταις ὁ
Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ βαρυτάτην ἐπάγει τὴν ποινήν
(Λευϊτ. κγ', 29) λέγων «Ψυχὴ, ἣτις οὐ ταπεινω-
θῇ διὰ νηστείας, πρὸ τῆς ἐορτῆς, ἐξολοθρευθή-
σεται». Λαλεῖ δὲ ὁ οὐράνιος κριτὴς καὶ νομοθέ-
της οὐ πρὸς τοὺς ἐν τῷ νόμῳ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς
«πίστει σωζομένους», ἀφοῦ καὶ διὰ τοῦ οὐρανο-
βάμονος τῶν ἐθνῶν ἀποστόλου διδασκόμεθα ὅτι
οὐχὶ οἱ τοῦ νόμου ἀκροαταὶ δικαιούνται παρὰ τῷ
Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου, οἱ τὸν νόμον ἀκού-
οντες, οἱ συμμορφούμενοι πρὸς αὐτὸν, διότι οὐκ
Ἰουδαίων μόνον ἐστὶν ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ ἐθνῶν
(Ρωμ. Β', 13 καὶ Γ', 29). Καὶ διδασκόμεθα καὶ
μανθάνομεν ἐν τούτῳ, μετὰ τοῦ θεοκήρυκος, ὅτι
νόμου μὲν ἐγένετο μετάθεσις μετὰ τὴν τῆς ἱερω-
σύνης ἐναλλαγὴν, ἀργία δὲ νόμου καὶ ἐκύρωσις
οὔτε ἐκηρύχθη, οὔτε ἐγένετο.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ νηστεία πᾶσα ἐν γέ-
νει, καὶ ἡ τῶν ἐπτά τούτων πρὸ τοῦ Πάσχα τοῦ
σωτηριώδους ἑβδομάδων, ὑπὸ Θεοῦ διαταχθεῖ-
σα, ὑπάρχει ἀρχαιοτάτη, καὶ, τοῖς χριστιανοῖς
ἐπιβαλλομένη ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων,
ὑπ' αὐτῶν τῶν θεοκηρύκων ἀποστόλων καθιερώ-
θη· διότι κηρύττεται αὕτη ὡς «περιέχουσα τῆς
τοῦ Χριστοῦ πολιτείας τε καὶ νομοθεσίας μνή-
μην» κατὰ τὰς Ἀποστολικὰς Διαταγὰς. Τηρεῖ-
ται δὲ παρὰ τοῖς πάλαι αὐστηρότερον, διότι παρ'
ἐκείνοις ἡ ὅλη δίαιτα περὶ τὴν τροφήν ἦν πολλῶ
λιτωτέρα ἢ κατόπιν, ἐπὶ τῇ μετριότητι καὶ τῇ
φειδοῖ διακρινομένη, καθὼς Κλήμης ἐν Παιδα-
γωγῷ μαρτυρεῖ καὶ τινες ἑτέροι συγγραφεῖς·
πάντες δὲ βεβαιοῦσιν ὅτι θερμότατος θρησκευ-
τικὸς ζήλος ἐπέβαλλεν ἄλλοτε σκληραγωγίαν
μὲν ἐν τῇ καθόλου διαίτῃ, ὀλιγοσιτίαν δὲ καὶ
ξηροφαγίαν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας τεσ-
σαρακοστῆς. Ἡ Ἑκκλησία, ταῖς σωματικαῖς ἀ-
δυναμίαις ἐνίοτε συγκαταβαίνουσα, παρεχώρησε
τὴν χρῆσιν ἐν ὀρισμέναις ἡμέραις ἐλαίου καὶ ὀ-
στρακοδέρμων, ἐπιβάλλουσα κατὰ τὸν ἱερὸν Ἰω-
άννην τὸν Δαμασκηνὸν «ὧν τε καὶ τυροῦ καὶ
τῶν τοιούτων μετὰ τῶν κρεῶν ἀποχήν· τῇ δὲ τοῦ
πάθους ἑβδομάδι ξηροφαγία νενομοθέτητο. . . .
εἴτα τῇ ἁγίᾳ καὶ φρικτῇ παρασκευῇ παντελὴς
ἀσιτία, μέχρι τῆς τοῦ σαββάτου ἑσπέρας». Ἄλλ' ἡ τήρησις τῆς νηστείας, δι' οὗς εἵπομεν
λόγους, ἐπιβάλλεται, ὡς καὶ πάντοτε ἐπεβάλλετο,
λόγοι δὲ καὶ νοθεσῖαι πατέρων ἁγίων καὶ κηρύγ-
ματα καὶ συμβουλαὶ διδασκάλων ἱερῶν καὶ νο-
μοφυλάκων γιωμοδοτήσεις καὶ δικαιούσι τὴν
ἁγίαν νηστείαν καὶ ἐμπεδοῦσαι δικαιολογοῦσι,
στηρίζοντα πάντα ταῦτα τοὺς ἐν τῇ ἐκπληρώσει
τοῦ τοιούτου χριστιανικοῦ καθήκοντος ἀποδυσ-
πετοῦντας καὶ ἀπεγνωκότας τὴν ἀκριβὴ τούτου
τήρησιν.

Ἄλλ' ἐτηροῦντο μετ' εὐλαβείας αἱ νηστεῖαι
καὶ μάλιστα πασῶν ἡ πρὸ τοῦ μεγάλου Πάσχα,
καθὼς ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ καὶ οὐδεὶς δύναται
ν' ἀμφιβάλλῃ· «Γινώσκω ὅτι σήμερον ὀλίγον
συγκινούσι τὰ τοιαῦτα παραδείγματα, γράφει
ὁ Ἀββᾶς Φλερῆ, δηλαδὴ τὰ περὶ τῶν ἐν ἀρχαί-
οις χρόνοις ξηροφαγούντων. Φρονούσιν τινες ὅτι
εἰσὶν ἡμῖν ἀνέφικτοι σήμερον αἱ τοιαῦται αὐστη-
ρότητες, διότι νομίζουσιν ὅτι, μετὰ πάροdon
αἰῶνων τοσούτων, ἐξησθένησεν ἡ φύσις, οὔτε
ζῶσι μακρὸν χρόνον οἱ ἄνθρωποι, οὔτε τὰ σώ-
ματα γεννῶνται νῦν ρωμαλέα· ἀλλ' ἀσμένως ἐξε-
τάζω τοὺς λόγους τῆς νομιζομένης τοιαύτης με-
ταβολῆς, ἐπειδὴ οὐδὲ περὶ τῶν ἡρωϊκῶν τῆς
Ἑλλάδος χρόνων πρόκειται, οὔτε περὶ τῶν πρὸ
τοῦ κατακλυσμοῦ ἀνθρώπων. Πρόκειται περὶ
τοῦ αἰῶνος τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων τῆς Ρώ-
μης· ἐξετάζων τις ὅσον καὶ ὡς ἂν θέλῃ, οὐδέ-
ποτε θέλει εὐρεῖ ὅτι ἐντὸς χιλίων ἑξακοσίων
ἐτῶν ἕκτοτε ἡλαττώθη τῶν ἀνθρώπων ἡ ζωὴ·
ἕκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν περιοριζομένη εἰς ἑβδο-
μήκοντα μέχρις ὀγδοήκοντα ἐτῶν. Κατὰ τοὺς
πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ, καίτοι ἔζων
Ἕλληνες τε καὶ ρωμαῖοι πολλοὶ μετερχόμενοι τὰς
περὶ τὴν γυμναστικὴν ἀσκήσεις πρὸς κτήσιν
σωμάτων ὑγιῶν, ὑπῆρχον ὅμως πολλοὶ τούτων
ζῶντες ἐν ἀκολασίαις, ἐξασθενίζοντες δι' αὐτῶν
ἑαυτοὺς καὶ μάλιστα τῶν φθειρουσῶν τὴν ὑγίειαν
καὶ ἐπιταχυνουσῶν τὸ γῆρας. Καὶ ὅμως ἐν μέσῳ
τῆς ἀκολασίας ταύτης τῆς Αἰγύπτου καὶ Συρίας
ἐβλάστησαν οἱ μεγαλύτεροι νηστευταὶ ζήσαν-
τες περισσώτερον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, τῶν μὴ
ὑποβαλλομένων δηλαδὴ εἰς αὐστηρὰν νηστείαν.
Οὐδέποτε δ' ἔλεψαν μεγάλα παραδείγματα ἐγ-
κρατείας εἰς ψυχροὺς καὶ εἰς θερμοὺς τόπους,
καὶ τοῦτο χιλίους καὶ πλέον ἐνιαυτοὺς μετὰ τοὺς
ἱεροὺς ἀποστόλους».

Καὶ τὰ παραδείγματα ταῦτα τῶν νηστευτῶν,
τὰ ὅποια μάρτυροῦνται ὑπὸ πολλῶν, πολλοὺς δύ-
νανται νὰ πείσωσιν ὅτι οὐχὶ δύσκολος ἡ μίμη-
σις· καὶ ἡ ὑπὸ τῶν εὐλαβῶν τούτων καὶ ὁσίων
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τήρησις τῶν περὶ νηστείας
θεῶν διατάξεων καὶ τῶν ἀποστολικῶν παραγ-
γελμάτων, ὡς γενομένη προκάθαρσις τις ἀπὸ
σκοτόντος καὶ ζόφου σαρκικοῦ, προπαρασκευάζε-
τον νοῦν αὐτῶν πρὸς ὑποδοχὴν ὑψηλῶν καὶ γεν-
ναίων θεωριῶν. Νοῦς καθαιρόμενος ἀπὸ κοσμι-
κῶν φροντίδων καὶ τυρβῶν ἡδύνατο νὰ ἐννοήσῃ
πᾶσαν διδασκαλίαν, ἠθικὴν καὶ δογματικὴν, νὰ
ὑψώσῃ τὸν ἄνθρωπον ὑπὲρ τὴν ἰλὺν καὶ τὸν χοῦν
καὶ νὰ καταστήσῃ τοιοῦτοτρόπως αὐτὸν ἀληθῆ
τοῦ Σωτῆρος ὁπαδὸν καὶ μαθητὴν. Οὔτε ἡ περὶ
τὴν τροφήν λιτὴ διαγωγή, οὔτε ἡ ὀλιγοσιτία ἐ-
βλαψάν τινα, ἡ δὲ περὶ νηστείας διδασκαλία
τῆς Ἑκκλησίας εἰς οὐδένα μὲν ἐπιζήμιος ἀπέβη

ποτέ, κηρύττει δ' αὐτὴν ἡ ἐπιστήμη σήμερον καὶ ἐπωφελῇ, ἐν αἷς χρονικαῖς ὥραις ὀρίζεται.

Ἀλλὰ ταύτην ἡ Ἐκκλησία θέλει καὶ περίοδον ἐξασκήσεως ἀρετῶν, ὧν πρωτεύει ἡ πρὸς τοὺς πτωχοὺς εὐσπλαγχνία καὶ ἡ τοῖς δεομένοις χορήγησις τὸ πρὸς τὸ ζῆν. Αὐτὸς ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος ἐν ἐπιστολῇ πρὸς Φιλιππησίους συμβουλεύων περὶ νηστείας γράφει «τετραδοπαρασκευὴν νηστεύοντες, πένησιν ἐπιχορηγῆτε τὴν περίσσειαν». Διότι νοῦς ἀπὸ τῆς τῶν παθῶν ἐπιπληρίας καθαιρόμενος καὶ φρονῶν καὶ ζηλῶν τὰ τοῦ πνεύματος θέλει δείξει μέριμναν καὶ περὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ τοιαύτην, οἷαν καὶ περὶ ἑαυτοῦ, περισσεύων ἐν ἀρεταῖς καὶ κατὰ τὸ ἡμῖν ἐφικτὸν πρὸς τὴν ἠθικὴν τελειότητα σπεύδων.

Τὸν τοιοῦτον χαρακτηρισμὸν τῆς πρὸς τέλος ὥτερα προπαρασκευῆς, τὸν χαρακτηρισμὸν τὸν ἀληθῆ τῆς ἐμπρεπούσης τῷ χριστιανῷ νηστείας ἀπῆται βεβίως αὐτὸ τὸ ὕψος τοῦ χριστιανικοῦ πολιτεύματος, ἡ ἀπειρος ἀπόστασις ἀπὸ τῶν λοιπῶν θρησκευμάτων· διότι, καθὼς γινώσκουσιν οἱ τὴν ἱστορίαν μελετῶντες, ἐπηγγέλλοντο τήρησιν νηστείας καὶ ξηροφαγίας οἱ πάλαι ἐν Κρήτῃ ἱερεῖς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος, καὶ οἱ ρωμαῖοι κατὰ τινὰς ἑορτάς, καὶ οἱ ἀρχαῖοι αἰγύπτιοι, πολλάκις ἕως ἡμερῶν τεσσαράκοντα. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία διδάσκει τὴν ἐποχὴν τῶν νηστειῶν παρασκευάζουσιν τὴν νῆψιν τοῦ πνεύματος, συνιστῶσαν δὲ τὴν ἐκτέλεσιν ἀγνοεργημάτων.

Συνεπῶς καὶ πάντα περὶ νηστείας διδασκαλία τὴν αὐτὴν πάντοτε κατακλείδα τίθησι τοῖς λεγομένοις. Ὁ ἱερὸς ἐρμηνευτὴς τῶν νόμων Θεόδωρος ὁ Βαλσαμὼν τὴν περὶ νηστειῶν μελέτην αὐτοῦ συγκεφαλαιοῖ διὰ τῆς αὐτῆς ἐννοίας: **Λύσωμεν, γράφει πάντα δύνδεσμον ἀδικίας, καὶ συναλλαγμάτων βιαίων χειρόγραφα διασπάσωμεν**· πεινῶσι μὲν ἄρτους καὶ τροφὰς διαθρύπτοντες, ἀστέγοις δὲ καὶ πτωχοῖς τοὺς οἴκους ἀνοίγοντες, κατὰ τὸ τοῦ προφήτου παράγγελμα» (Ἠσ. λη, 4, 6, 7). Ὁ δ' ἐκ Δαμασκοῦ φιλόσοφος καὶ θεολόγος πατὴρ Ἰωάννης, τὴν περὶ νηστειῶν καὶ κατὰ τῶν τότε στασιαζόντων ἐπιστολὴν αὐτοῦ πρὸς Κομητᾶν συμπληρῶν, γίνεταί μᾶλλον ἀπαιτητικὸς· «Θεὸς ὁ τῆς εἰρήνης, συγκεφαλαιοῖ, ὁ καταλλάξας ἡμᾶς τῷ ἑαυτοῦ Πατρὶ, τὴν εἰρήνην αὐτοῦ τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν βραβεύσει τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ, καὶ περιελεῖ τὰ σκάνδαλα, καὶ ἀξιῶσαι νηστεύειν νηστείαν δεκτὴν, ἣν οὐτος ἐξελέξατο, λύειν στραγγαλιὰς συναλλαγμάτων βιαίων,..... καὶ ποιῆσαι νηστεύειν πνευματικῶς, πάντα εἰς δόξαν αὐτοῦ φρονούντας καὶ ποιούντας καὶ λέγοντας ἵνα μὴ δι' ἡμᾶς βλασφημηταὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τοῖς ἔθνεσιν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἐν τῇ χθесινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἀνεγνώσθησαν ἐπιστολαὶ τῶν ἐκ τῶν νέων συνοδικῶν σεβ. μητροπολιτῶν Σηλυβρίας κ. Διονυσίου καὶ Σισανίου κ. Σεραφεῖμ ἀγγελλόντων ὅτι ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι θέλουσιν ἐλθεῖν εἰς βασιλεύουσιν πρὸς ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Ἐξωραϊσμὸς Πατριαρχείων. — Ἡγγέλθη τῷ Συμβουλίῳ σήμερον ὅτι ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀνέλαβε τὴν ἐξ ἰδίας ἐπὶ τούτῳ χρηματικῆς καταθέσεως εὐπρεπῆ ἐπισκευὴν τοῦ τε περὶ τὸν πατριαρχικὸν ναὸν λιθοστρώτου ἐδάφους καὶ τῆς ἀπὸ τῶν Πατριαρχείων πρὸς τὴν ἀποβάθραν Φαναρίου ἀγούσης οἰκίας.

Κοινότης Σταυροδρομίου. — Ἀφίκετο εἰς βασιλεύουσιν ὁ τέως βοηθὸς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Σμύρνης ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος, ὅτινι τό γε νῦν ἀνετέθησαν τὰ καθήκοντα προϊσταμένου τῆς κοινότητος Σταυροδρομίου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τέως τοιοῦτου θεοφιλεστ. ἐπισκόπου Ξανθουπόλεως.

Βοηθοὶ ἐπίσκοποι. — Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀφορμὴν λαβοῦσα ἐκ τῆς προσφάτως ὑποβληθείσης αὐτῇ αἰτήσεως τῆς κοινότητος Σταυροδρομίου ζητησάσης τὴν χειροτονίαν καὶ τὸν διορισμὸν νέου ἀρχιερατικῶς προϊσταμένου αὐτῆς, ἐνέκρινεν ὅπως τούντεῦθεν, ὡς οἱ ζητοῦντες βοηθοὺς ἐπισκόπους σεβασμ. μητροπολίται ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως συντηρῶσι τὸν ἴδιον αὐτῶν ἐπίσκοπον καὶ ἐν περιπτώσει διαθεσιμότητος αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν κυριαρχῶν μητροπολιτῶν προκαλουμένης, οὕτω καὶ πᾶσα κοινότης ζητοῦσα τὸν διορισμὸν καὶ τὴν χειροτονίαν ἀρχιερατικοῦ προϊσταμένου ὑποχρεωθῇ ἵνα ἐν περιπτώσει διαθεσιμότητος αὐτοῦ ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτῆς χορηγῇ αὐτῷ κατὰ μῆνα πεντακόσια γρόσια μέχρι τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως.

Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα. — Ὁ κανονισμὸς τῶν φιλανθρ. καταστημάτων, ὃν ἡ ἐφορία αὐτῶν ὑπέβαλε τῇ Ἐκκλησίᾳ, πρὸς ἐξέτασιν καὶ κύρωσιν, παραπεμφθεὶς εἰς ἰδίαν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθ. Μ. Συμβουλίου, ἐπεστράφη ἤδη. Πᾶσαι αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις καὶ διορθώσεις ἀπεστάλθσαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου αὐτῇ τῇ ἐφορίᾳ τῶν φιλανθρ. καταστημάτων πρὸς μελέτην.

Κοινότης Μ. Ρεύματος. — Ἐνεκα πολλῶν ἀσφαλῶν πληροφοριῶν, ἐνεκρίθη σήμερον ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου νὰ προσκληθῇ ὑπὸ τῆς προΐσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς ὁ θεοφίλ. ἐπίσκοπος Κλαυδίουπόλεως κ. Μιχαήλ, συστηθῇ δ' αὐτῷ νὰ παύσῃ λαμβάνων μέρος εἰς τὰς κοινοτικὰς ἀντεγκλήσεις.

Μονὴ Ταξιαρχῶν Καισαρείας. — Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὁ διορισμὸς ὡς ἐπιστάτου τῆς ἐν Καισαρείᾳ σταυροπηγιακῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τοῦ αἵδεσμ. οἰκονόμου πρεσβυτέρου κ. Κωνσταντίνου, δεκαετίαν ἤδη διέποντος τὴν ἐν λόγῳ μονὴν, ἥς τὴν διαχείρισιν ἐποπτεύει ἐπιτροπὴ ἐκ λαϊκῶν.

Ἐπισκέψεις. — Τῇ ἐβδομάδι ταύτῃ ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. οἱ ἐρίτιμοι τραπεζίται κ.κ. Λεωνίδας Ζαοίφης, καὶ Στέφανος Εὐγενίδης.

Ὀνοματικαὶ ἐορταί. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ 26 φεβρουαρίου, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἐορτὴν ἄγοντι σεβασμ. ἀρχιεπισκόπῳ Σινᾶ καὶ Ραϊθοῦς κ. Πορφυρίῳ Λογοθέτῃ. — Χθὲς μνήμη τοῦ ὁσίου Γερασίμου, τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Πισιδείας κ. Γερασίμῳ — Σήμερον δὲ, διὰ τῶν κληρικῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων τοῖς ἐορτάζουσιν ἐρίτιμοις κ.κ. Θ. Μαυρογορδάτῳ Θ. Κρουτζῇ, Θ. Παπαδοπούλῳ ἐφέντη (πρώην βοηθῷ τῆς νομαρχίας Ἀδριανουπόλεως) καὶ Θ. Τζούνῃ.

Σωματεῖα. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πεντήκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς χειροτονίας τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου (Βελεγράδων καὶ εἴτα) Ἀμασειᾶς κ. Ἀνθίμου, ἐψάλη ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ τοῦ χοροῦ τῶν ψαλτῶν αὐτοῦ παράκλησις ὑπὲρ ὑγείας τοῦ ἐορτάζοντος ἱεράρχου κατ' αἵτησιν τῆς Μεσαιωνολογικῆς Ἑταιρίας, ἥς ἀπὸ τριακονταετίας ὁ μητροπολίτης Ἀμασειᾶς διατελεῖ τακτικὸν μέλος.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπὴ. — Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπεβλήθησαν τῇ Α. Θ. Π. κατ' ἐντολὴν δύο γνωμοδοτικαὶ ἐκθέσεις ἀφορῶσαι εἰς χρεωλογικὰ ζητήματα τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῶν Κανάων. — Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ παρόντος ἔτους ἐπεμψαν πρὸς ἐξέτασιν κτηματολόγια αὐτῶν αἱ μοναὶ ἀγ. Γεωργίου τοῦ Χουτουρά, Εὐαγγελιστρίας Σωσίνου, ἀγ. Ἀντωνίου Δεμεράδων, ἀγ. Γεωργίου Πε-

ριστερεῶτα, καὶ Θεοτόκου Στύλου καὶ Δίβρεως· λογαριασμοὺς δὲ διαχειρίσεων αἱ τῆς Θεοτόκου Φανερωμένης, τιμ. Προδρόμου Βερροίας, ἀγ. Ἰωάννου Πελεκητῆς, τιμ. Προδρόμου Βαζελῶν, καὶ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν Πάτμῳ. — Συγχρόνως ὑπὸ πολλῶν ἐτέρων σταυροπηγ. μονῶν ἐστάλησαν ἀναφοραὶ περὶ παντοίων ὑποθέσεων. — Ἐν ὅλῳ ἔγγραφα 119 μετὰ τῶν σχετικῶν.

Παρόραμα. — Ἐν τῇ βιβλιολογίᾳ τῇ ὑπὸ τὸν τίτλον «Προσκυνητῆριον» κτλ. ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 6 φύλλῳ δημοσ.εὐθείᾳ παρεισέφησε σφάλμα ἐν τῷ γ' στίχῳ τοῦ ἐπιγράμματος· γραπτέον οἱ ἀντὶ ὁ.

Ἐκκλησίᾳ Ἱεροσολύμων

Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Τάφου ἐν Ἀθήναις. — Τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ ἀποχαιρετίσας τὴν Α. Θ. Π. τοὺς σεβασμ. συνοδικοὺς καὶ τοὺς πολλοὺς αὐτοῦ φίλους ἀπῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ τέως ἐνταῦθα ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόδημος.

Ἐκκλησίᾳ Ἑλλάδος.

Καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἀφορμῇ τῶν ἐν Ἑλλάδι βουλευτικῶν ἐκλογῶν τὴν λύπην ἡμῶν ἐξεφράσαμεν, καὶ σφόδρα ἀπεδοκιμάσαμεν τὸ ἀνίερν καὶ βέβηλον ἔθιμον τοῦ διεξάγεσθαι τὰς ψηφοφορίας ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ χώρου τῶν ναῶν, μεταβαλλομένων οὕτω εἰς θέατρον κομματικῆς πάλης, ἅτε λαμβανουσῶν ἐν αὐτοῖς χώραν ἅγαν ἀπρεπῶν καὶ ἀνοικείων τῇ ἱερότητι τοῦ τόπου σκηνῶν. Καὶ αὖθις νῦν δυστυχῶς ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς τὰ ἐν αὐτοῖς διαπραχθέντα κατὰ τὰς προσφάτους ἐκλογὰς νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἐκφράσιν τῆς μεγάλης λύπης ἡμῶν ἐπὶ τῇ μὴ ἀπαλλαγῇ εἰσέτι τοῦ ἱεροῦ περιβόλου ἀπὸ τῶν ἀσχημιῶν καὶ τῶν ἀνευλαβῶν τῶν διαπληκτιζομένων ψηφοφόρων ἐκφράσεων καὶ ἀκοσμιῶν. Εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας ὅπως ἡ ἐσχάτως ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληθθεῖσα ἀπόφασις πρὸς λήψιν τῶν προσκόντων σοβαρῶν μέτρων, δι' ἐπὶ τούτῳ ὑπομνήματος τοῦ προέδρου αὐτῆς σεβ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου πρὸς τὴν βασιλικὴν κυβέρνησιν ὑποδεικνυμένων, ἀποτελέσῃ τὸ φραγγέλιον, δι' οὗ ἀποδιωχθήσεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῶν ναῶν περιβόλου τὸ ἀσεβὲς τοῦτο ἔθιμον.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἐπιστέλλουσιν ἐκ Φλωρίνης (Μογλε-
νών) ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου.

«Μετὰ πόνου ψυχῆς καὶ αὐθις ἀναφέρω ὑμῖν ὅτι χθὲς ἐσπέραν δι' ἐπιστολῆς ἐκ Γεβγελῆ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Χατζῆ Ζαφειρίου ἀνηγγέλθη τῇ ὀρθοδόξῳ μητροπόλει ἡ θλιβερά εἰδησις ὅτι ὁ ἡγούμενος τῆς ἐν Ὀσσάνῃ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ὁσιώτατος παπᾶ Μιχαὴλ, ἀπερχόμενος ἐκ τοῦ χωρίου Ὀσσάνῃ εἰς τὴν μονὴν ἐδόλοφ' ἠθήθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ τοῦ ἐπαράτου δολοφονικοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου.

Ἐπίσης ἐν τῷ χωρίῳ Νιγκοβάνῃ τῆς ὑποδιοικήσεως Φλωρίνης, ἐπαρχίας Καστορίας, ἐδόλοφονήθησαν ἐξ ὀρθόδοξοι. ὧν οἱ δύο ἱερεῖς παπᾶ Θεοδόσιος καὶ παπᾶ Χρήστος ἀδελφοὶ, εἰς τῶν προϋχόντων Α. Θωμάδης καὶ ἔγεροι τρεῖς, οἱ πίντες ἐξ ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Ἰλεως γένοιτο ἡμῖν ὁ Ὑψιστος».

ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΙ ΟΙΚΩΙ ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΩΝ

Ἀνηγγείλαμεν προηγουμένως τὴν ὑπὸ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀπονομὴν τοῦ τίτλου Μητρός τῶν ἀσθενῶν καὶ τεθλιμμένων τῇ εὐγενεστάτῃ δεσποίνῃ Λοξάνδρᾳ Ἀμβροσίου Μαυρογορδάτου, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τῶν παρ' ἡμῖν ἀγαθοεργῶν καθιδρυμάτων ἐποιήσατο δωρεῶν. Ἐκδίδομεν σήμερον τὸ πρὸς αὐτὴν ἀποσταλὲν πατριαρχικὸν «εὐεργετήριον» γράμμα, ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκόλλου 751.

Ἡ διὰ τοῦ εὐγενεστάτου καὶ περιποθήτου ἡμῖν υἱοῦ αὐτῆς κ. Θεοδώρου γενομένη ἀνακοίνωσις τῆς εὐσεβοῦς καὶ θεοφιλοῦς ἀποφάσεως αὐτῆς, καθὼς καὶ τῆς εὐγενεστάτης νύμφης αὐτῆς κυρίας Ζεννῆς μετὰ τοῦ εὐγενεστάτου συζύγου αὐτῆς καὶ προσφιλοῦς υἱοῦ τῆς Α. Εὐγενείας κ. Παντολέοντος, τοῦ ἀνεγείρει δι' ἰδίας δαπάνης εἰς μνήμην καὶ μνημόσυνον αἰδίδιον προτελευτησάντων προσφιλῶν μελῶν τοῦ ἐριτίμου οἴκου ὑμῶν ἀνὰ ἓν ἐκ τῶν σχεδιασθέντων τμημάτων διὰ τοὺς φθισιδώντας ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς Ἰθν. Φιλανθρ. Κταστήμασιν, ἐνέπλησε συγκινήσεως βαθείας τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἔον περιφνές τοῦτο λαμβάνουσιν τεκμήριον τῆς με-

γίστης καὶ ἀκραιφνοῦς εὐσεβείας καὶ φιλογενείας τοῦ μεγάλου οἴκου Ὑμῶν. Δόξαν δὲ δικαίως πάνυ ὅπως ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος δωρεᾷ, πρὸς ταῖς ἐγκαρδίαις εὐχαῖς καὶ ἐπευφημίαις, μεθ' ὧν ἐν κοινῇ τῶν δύο Σωμάτων συνελεύσει τὸ ἄκουσμα ἐγένετο δεκτόν, ἐκδηλωθῇ καὶ ἄλλως ἡ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους πρὸς τὸν ἐρίτιμον Ὑμῶν οἶκον εὐγνωμοσύνη καὶ εὐαρέσκεια, ἐνεκρίθη ἐξ ἀποφάσεως ὁμοθυμοῦ ὅπως ἀπονεμηθῇ τῇ εὐσεβεστάτῃ καὶ φιλογενεστάτῃ Αὐτῇς Εὐγενείᾳ, ἐπαξίως πάνυ καὶ δικαίως ὁ τίτλος τῆς «Μητρός τῶν ἀσθενῶν καὶ τεθλιμμένων», ἀντιδοθῇ δ' ἅμα αὐτῇ ὡς ἱερὸν κειμήλιον καὶ φυλακτῆριον χρυσοῦς τε Σταυρὸς, περιέχων τεμάχιον τιμίου ξύλου καὶ ἱερὰ λείψανα, καὶ ἱερὰ εἰκὼν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ, ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῆς ὡς τοῦ καλλικλάδου κορμοῦ τοῦ ὅλου καλλικάρπου τοῦ εὐγενοῦς Ὑμῶν οἴκου δένδρου, ἐπὶ πάντα οὕτω τὰ μέλη τοῦ οἴκου διαβαζόντων. Μετὰ χαρᾶς οὖν ἐγκαρδίου διὰ τῆς παρουσίας πατριαρχικῆς εὐεργετηρίου καὶ εὐχετικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς τὴν ἀπονομὴν τε αὐτῇ τοῦ ὡς ἄνω τίτλου τῆς «Μητρός τῶν ἀσθενῶν καὶ τεθλιμμένων» ἀνακοινοῦμενοι καὶ ἐξαγγέλλοντες, καὶ συναποστέλλοντες καὶ τὸν τίμιον Σταυρὸν ἅμα τῇ ἱερᾷ εἰκόνι, συγχαιρομέν τε ἐν θερμῶς αὐτῇ καὶ εὐχόμεθα διαπύρως ὅπως ὁ διὰ τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ ζῶν τῷ κόσμῳ δωρησάμενος Κύριος ἡμῶν καὶ Σωτὴρ, πρεσβεῖαις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, χαρίζεται τῇ εὐσεβεστάτῃ καὶ φιλογενεστάτῃ αὐτῇς εὐγενείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς μέλεσι τοῦ εὐγενοῦς καὶ φιλογενοῦς οἴκου Ὑμῶν ὑγίαιν ἀμετάπτωτον καὶ ἔτη μακρά, παναίσια καὶ πανευδαίμονα, ἀντικαταπέμψων ἀείποτε πλουσίας τὰς δωρεὰς αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν ὁ οἶκος ὑμῶν εὐσεβῶς ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν κτεργάζεται. Ταῦτα μετὰ χαρᾶς μεγάλης καὶ εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν ἐγκαρδίων τῇ εὐσεβεστάτῃ αὐτῇς εὐγενείᾳ, «Μητρὶ τῶν ἀσθενῶν καὶ τεθλιμμένων» ἀνακοινοῦμενοι, ἐξαγγέλλοντες τε καὶ ἐπευχόμενοι, προσαιτούμεθα πᾶν ἀγχθὸν παρὰ Θεοῦ, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς καὶ μετὰ πάντων τῶν εὐγενῶν μελῶν τοῦ οἴκου Ὑμῶν. Φεβρουαρίου ζ', ρε'.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου ἀγγέλλει τῷ δημοσίῳ ὅτι ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι ἐκτυπώσεως βιβλίων ἐκκλησιαστικῶν, μουσικῶν βιβλίων, φυλλαδίων, διπλοτύπων, πινάκων, ἀγγελτηρίων, ἐπισκεπτηρίων καὶ παντὸς εἶδους ἐντύπων εἰς τὴν τουρκικὴν καὶ τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Ἐπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948

Τ. 119 - 726 768